Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. ILUSTROWANA **Dzisiejszy numer zawiera 12 stron**

REPUBLIKA

Rok XII | ŁÓDŹ, WTOREK, 12 LUTEGO 1935 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 42

MOBILIZACJA WOJSKOWA WE WŁOSZECH

Powołano pod broń rocznik 1911 i postawiono na stopie wojennej dwie dywizje.—Zniżka włoskich papierów państwowych na giełdzie

Zmobilizowane wojska wysłane zostały na pogranicze Abisynji

Rzym, 11 lutego. (PAT).

Agencja Stefani ogłosiła następujący komunikat:

W dn. od 5 do 11 bm. zmobilizowano dwie dywizje, noszące nazwy Peloritana i Gavinana. Zarządzenia te mają charakter zapobiegawczy.

Operacje powołania pod broń rocznika 1911 odbywają się w całkowitym porządku.

Londyn, 12 lutego. (PAT).

Mobilizacja dwuch dywizji włoskich jako przygotowanie ewentualnego wystąpienia włoskiego przeciw Abisynji, **wywołała w angielskich kołach politycznych silne wrażenie.** Popołudniowe gazety londyńskie oceniają krok włoski, jako ultimatum i czynią porównanie pomiędzy sytuacją Abisynji, a rolą, odegraną na Dalekim Wschodzie przez Mandżukuo.

W Foreign Office posunięcia włoskie spotykają się z ostrą ujemną krytyką. Wiadomo bowiem, że cesarz Abisynji pozostaje w bliskim kontakcie z posłem brytyjskim i kieruje się jego radami.

Rzym, 11 lutego. (PAT).

Od kilku dni krążyły w Rzymie pogłoski o mobilizacji, którym jednak czynniki miarodajne stale zaprzeczały, mimo to powszechnie **było wiadome, że młodzież rocznika 1911 otrzymała karty powołania do swoich pułków i formacyj.** Słychać również, że rocznik 1912 został powołany pod broń.

Na podstawie dzisiejszego komunikatu urzędowego nie można dokładnie ustalić, jaka liczba wojska została zmobilizowana. **Wobec tego jednak, że dywizja włoska na stopie wojennej liczy około 13 do 14 tys. ludzi, w rachubę wchodzić może zmobilizowanie około 25 tys. ludzi.**

Dywizja włoska, licząca na stopie pokojowej około 4 i pół tys. ludzi, na stopie wojenej **obejmuje 3 pułki piechoty, pułk artylerji oraz szereg formacyj specjalnych, technicznych i lotniczych.**

Zaznaczyć należy ponadto, że zmobilizowana dywizja Peloritana posiada nr. 29 i stacjonuje w Messynie. Druga dywizja zmobilizowana, nosząca nazwę Gavinana, stacjonuje we Florencji i posiada nr. 19. **W zagranicznych kołach prasowych przypuszczają, że obie zmobilizowane dywizje zostaną w razie potrzeby skierowane przez Syrakuzy, Messynę i inne porty południowe do Somali i Frytrei i lądować będą w Mogadiscio (stolica Somali włoskiej) i w Massaua (Brytea).**

Włoskie koła miarodajne twierdzą, że dotychczas żaden oddział włoski nie opuścił terytorjum Włoch oraz ze zarządzenia mobilizacyjne w żadnym wypadku nie oznaczają zamiarów agresywnych wobec Etjopji. Z ogłoszonego komunikatu urzędowego wynika, że mobilizację dwuch dywizji oraz powołanie pod broń rocznika 1911 uważać należy za akt manifestacji zbrojnej, mającej na celu zapobiec naruszeniu interesów włoskich na pograniczu Abisynji. **W zagranicznych kołach prasowych wyrażają przypuszczenie, że o ostatnich zarządzeniach wojskowych była powiadomiona Francja, z którą rząd włoski zawarł niedawno układ konsultacyjny i z którą załatwił główne sprawy sporne w Afryce.**

Przypuszczają tu również, że ostatnia nominacja marszałka Balbo gubernatora Libji na stanowisko członka najwyższej komisji obrony narodowej pozostaje w związku z ogłoszeniem dzisiejszych zarządzeń mobilizacyjnych.

Rzym, 11 lutego.

(PAT) Czasopismo „Forze Arniate" podaje dziś następujące informacje o armji abisyńskiej: Armja ta składa się z grup regionalnych zależnych od różnych lokalnych wodzów, lub bezpośrednio od negusa.

Uzbrojenie armji tej jest różnolite, **lecz są w niem i nowoczesne karabiny i karabiny maszynowe.** Artylerja liczy 180 dział. **Karabinów maszynowych w armji abisyńskiej jest 250. Wozów pancernych 6 i około 10 samolotów.**

30 procent ludności może być zmobilizowana, co dałoby 2 miljony żołnierzy, w tem 500 tysięcy bagnetów.

Rzym, 11 lutego.

(PAT) Ogłoszony dziś komunikat o częściowej mobilizacji wywołał tu wielkie wrażenie. **Powszechnie panuje opinja, że mobilizacja dwuch dywizyj oraz powołanie pod broń rocznika 1911 stoi w związku z wypadkami na granicy włosko - abisyńskiej.**

Jak się dowiaduje korespondent PAT. tutejsze poselstwo abisyńskie, które zaskoczone zostało zarządzeniami mobilizacyjnemi, dowiedziało się o wypadkach w Afdub dopiero wczoraj na podstawie komunikatu włoskiego.

Londyn, 11 lutego.

(Pat) — Korespondent Reutera w Rzymie donosi, że pociąg wiozący zmobilizowanych oficerów, lekarzy i żołnierzy opuścił wczoraj wieczorem Rzym kierując się na południe Włoch. Zmobilizowane wojska mają być wysłane do Erytrei i włoskiej części Somali. Koła urzędowe zaprzeczają, jakoby wojska te wysłane były w przewidywaniu jakiejś akcji przeciwko Abisynji i stwierdzają, że ostatnie ruchy wojsk mają jedynie na celu zluzowanie oddziałów, pełniących służbę w Erytrei i Somali oraz odnowienie zapasów broni i amunicji.

***

Rzym, 11 lutego.

(PAT) Dzisiejsza giełda **na wiadomość o ostatnim incydencie w Afdub zareagowała zwyżką papierów przemysłu wojennego oraz zniżką papierów państwowych.** Akcje Ansaldo podniosły się z 36.25 do 37.50. Fiat z 285.5 do 286. Terni (przemysł wojenny) z 204 do 205.5 Natomiast spadek wykazały następujące walory: Bank Włoski z 1648 na 1630, renta 3 i pół proc. spadła z 80.90 na 79.60, pożyczka 3 i pół proc. z 79.90 na 78.50, renta ziemska z 77 na 70.

Londyn, 11 lutego.

(PAT) Korespondent Reutera w Rzymie donosi, że według opinji miarodajnych czynników MSZ istnieje możliwość, iż Włochy wystosują do Abisynji ultimatum, jeśli stosunki między oboma krajami stana się bardziej naprężone.

77 proc. mandatów uzyskał B.B.W.R.

przy wyborach do rad gminnych na Pomorzu

Toruń, 11 lutego. (PAT).

Wybory rad gminnych na Pomorzu **odbyły się dotychczas w 91 gminach na ogólną ilość 153, w których zarządzono wybory.** Ogółem wybrano 1.244 radnych, w tej liczbie BBWR uzyskał 958 mandatów, Stronnictwo Narodowe 17, NPR. 26, Ch. D. 2, Stron. Ludowe 6, Bezpartyjni 52, Niemcy 33.

Z powyższego wynika, że BBWR. **uzyskał dotychczas 77 proc. ogólnej ilości mandatów.**

W 35 gminach głosowanie wogóle nie odbyło się spowodu zgłoszenia tylko jednej listy kompromisowej, w 27 gminach doszło do częściowego kompromisu, tak że głosowanie odbyło się w niektórych okręgach tych gmin w 29 zaś gminach doszło do rozgrywki pomiędzy listami konkurencyjnemi.

Hitler na urodzinach Streichera,

redaktora tygodnika „Der Stuermer"

Berlin, 12 lutego. (PAT).

W Norymberdze odbył się dziś obchód 50-letniej rocznicy urodzin kierownika okręgu frankońskiego, partji narodowo-socjalistycznej i wydawcy tygodnika „Der Stürmer", dr. Juljusza Streichera. Na uroczystość tę przybył specjalnie z Monachjum kanclerz Hitler, który na zebraniu najstarszych członków partji **wygłosił przemówienie, podkreślając, iż odczuwa szczególną radość mogąc w tym dniu bawić w kole chorążych idei narodowo-socjalistycznej.**

Kanclerz podkreślił z naciskiem zasługi Streichera, nazywając go swym przyjacielem i towarzyszem walk co do którego jest przekonany, że nigdy nie będzie się wahał i który w każdej sytuacji pozostanie mu wiernym.

Orzeczenie w sprawie klauzuli złota

wyda amerykański sąd najwyższy w dniu 4 marca r.b.

Londyn, 11 lutego.

(PAT) „Financial News" donosi z Nowego Jorku, że ponieważ orzeczenia sądu najwyższego są zwykle wydawane w poniedziałek, a w najbliższy ponie działek sąd ten znów się odroczy na dwa tygodnie, należy się spodziewać, że wydanie orzeczenia w sprawie klauzuli złotej nastąpi najwcześniej 4 marca.

„Financial News" wyraża przypusz czenie, że sędziowie nie doszli jeszcze w tej skomplikowanej sprawie do poro zumienia.

Dwaj kolejarze pod parowozem

Straszny wypadek w Nowym Tomyślu

Poznań, 11 lutego.

(PAT) W Nowym Tomyślu wydarzył się na tamtejszym dworcu wstrząsający wypadek, mianowicie powracający do domu około godziny 20-ej dwaj kolejarza Franciszek Szymyślik i Franciszek Pięta, chcąc sobie skrócić drogę, przechodzili przez tory kolejowe w czasie, kiedy na dworcu przetaczano wagony. **Obaj nie spostrzegli nadjeżdżającego parowozu i wpadli pod koła, ponosząc śmierć na miejscu.**

Depesza Hitlera do Papieża

w rocznicę koronacji papieskiej

Berlin, 11 lutego.

(PAT) Kanclerz Hitler przesłał dziś Papieżowi Piusowi 11-mu serdeczną depeszę gratulacyjną z okazji rocznicy koronacji Papieża.

Za okrzyki przeciw Flandinowi

kara roku więzienia

Paryż, 11 lutego.

(PAT) Trybunał karny skazał na rok więzienia niejakiego Delaroche Fordiere, który w dn. 6 lutego w czasie nabożeństwa w Notre Dame wzniósł obelżywe okrzyki pod adresem premjera Flandin'a.

Film—świadkiem

w sprawie morderstwa króla Aleksandra

Marsylja, 11 lutego.

(PAT) Obrońcy terorystów chorwackich zażądali od sędziego, prowadzącego śledztwo w sprawie zamachu marsylskiego, przeprowadzenia ekspertyzy kuli, znalezionej w samochodzie królewskim i wyświetlenia w obecności adwokatów, filmu zdjętego przez jednego z operatorów w chwili zamachu.

Katastrofalny dzień

sportowców w Austrji

Wiedeń, 11 lutego.

(PAT) Według relacji stacji ratunkowych wczorajszy dzień sportowy w Austrji był rekordowym pod względem ilości katastrof. W górach pod Wiedniem 300 narciarzy uległo różnym wy padkom, 60 z pośród nich odniosło cięż kie obrażenia.

Polityka wewnętrzna Polski

Rozprawy nad budżetem Min. Spraw Wewnętrznych w Sejmie. — Jaką drogą zwyciężyli endecy w Łodzi? — „Kiełbasa wyborcza" w Jarosławiu. — Wysoki poziom organizacji policji

Mowa ministra spraw wewnętrznych, Kościałkowskiego

Warszawa, 11 lutego.

Sejm przystąpił dziś rano do rozprawy szczegółowej nad preliminarzem budżetowym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Referat wygłosił poseł Pączek, omawiając szczegółowo cyfry preliminarza oraz wnioski komisji budżetowej.

Dyskusję nad tym budżetem rozpoczął **poseł Aleksander Bogusławski (Kl. Lud.)**, który poddał ogólnej krytyce działalność władz administracyjnych, występował przeciw nowej ustawie samorządowej oraz przeciw przeprowadzonym ostatnio wyborom do samorządu.

Następny mówca **poseł Bielecki (Kl. Nar.)**, również poddał krytyce postępowanie administracji, wskazując na masowe aresztowania, zwłaszcza wśród członków Obozu Narodowego. Mówca podkreśla konieczność należytego doboru ludzi w administracji i odpowiedniej kontroli.

Zkolei **pos. Czapliński (PPS)** poddał krytyce ogólną polityke władz administracyjnych, a następnie występował przeciwko ograniczaniu swobody zgromadzeń i stowarzyszeń, przytoczył szereg układów unieważniania list wyborczych, zarzucał prowokacje w działalności policji i wreszcie skrytykował program mniejszościowy rządu.

Pos. Bilak (Kl. Ukr.), występował przeciw rzekomym dążeniom rządu do rozbicia jedności politycznej i gospodarczej ukraińców.

Pos. Puljan (Ch. D.) wziął w obronę hierarchję kościelną przeciw rządom wolnomyślicielskim, występując równocześnie przeciwko Legjonowi Młodych.

Ostatni mówca w obradach przedpołudniowych **pos. Markiewicz (BBWR)** szeroko rozwinął zagadnienia samorządowe, odpierając zarzuty mówców opozycyjnych.

Poseł Winiarski (Kl. Nar.), atakuje na wstępie b. ministra spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowskiego, zarzucając mu, iż w czasie swego urzędowania dezorganizował aparat urzędniczy i że w dziedzinie administracji odegrał taką rolę, jak pp. Car i Michałowski w sądownictwie. Mówca przytacza szereg przykładów rzekomych nadużyć wyborczych, krytykuje zarządzenia w sprawie zgromadzeń, stowarzyszeń i cenzury prasowej i wreszcie atakuje policję, zarzucając jej niedozwolone metody.

Poseł Sanojca (BB) odpiera w sposób energiczny zarzuty posła Winiarskiego, wspominając m. in. o protestach wybarczych. **Pos. Sanojca zwraca się pod adresem posłów Klubu Narodowego z zapytaniem, w jaki to sposób doszli do zwycięstwa wyborczego w Łodzi.** — Wiedzieliśmy o tem, że w Łodzi są socjaliści, komuniści, chadecy, **natomiast nic nie słyszeliśmy o endekach.** Przytaczając dawne metody wyborcze, stosowane przez Narodową Demokrację, **mówca przytacza przykład dawania kiełbasy wyborczej w Jarosławiu, w refektarzu kościoła.** Mimo, że endecy napadają najbardziej na żydów, na terenie Kołomyi istnieje żywa współpraca między tem stronnictwem a żydami. **Mówca konkludując, mówi: „Z djabłem pójdziecie, byle osiągnąć władzę".**

Po zakończeniu dyskusji zabrał głos **p. minister spraw wewnętrznych Kościałkowski.**

Na wstępie swego przemówienia p. minister **podkreślił zasługi swego poprzednika, ś. p. Bronisława Pierackiego, którego inicjatywa i całokształt działalności służyć będzie długo za podwalinę dalszych prac w resorcie spraw wewnętrznych.**

Zasadnicza linja polityczna ministerstwa pozostaje bez zmiany. Polityka wewnętrzna bowiem musi być podobnie jak polityka zagraniczna oparta o rację stanu państwa, a tem samem musi wykazywać cechy ciągłości.

Omawiając jedno z naczelnych zagadnień — sprawę wzajemnego stosunku administracji i obywatela, p. minister oświadcza, że pragnie skoncentrować wysiłki w tym kierunku, ażeby ten **wzajemny stosunek kształtował się w sposób prawidłowy, zgodnie z interesem państwa.**

Zastanawiając się nad kontrowersjami, które zachodzą między obywatelem a państwem p. minister podkreślił, że **jedno z nieporozumień polega na tem, że w społeczeństwie zróżniczkowanem politycznie, narodowościowo, wyznaniowo i klasowo, każde z tych ugrupowań rości sobie pretensje do uprzywilejowanego stanowiska.** Oświadczam — mówi p. minister — iż jesteśmy zwolennikami równości obywatelskiej i dlatego musimy odrzucać wszelkie tego rodzaju roszczenia o przywileje. Od stopnia spełnianych obowiązków obywatelskich uzależnione jest uprawnienie do pierwszeństwa w zabieraniu głosu i wpływaniu na sprawy publiczne.

Następne nieporozumienie polega na niezrozumieniu istoty wolności obywatelskiej. **Po wojnie światowej, szerokie sfery obywateli nietylko nie bronią się przed ingerencją państwa, lecz ingerencji tej w coraz nowe dziedziny życia żądają.**

Hasłem całej administracji jest i powinno być **jednoczenie wszystkich ludzi dobrej woli około zagadnień państwowych i samorządowych.** Tak postępując administracja działa najlepiej również w interesie zapewnienia podstawowych warunków bezpieczeństwa, pokoju i porządku publicznego w państwie.

Zadanie administracji jest także uprzedzać i zapobiegać naruszeniu prawa, lecz represje dają tylko wynik doraźny, muszą one stanowić tylko korektywę konieczną przedewszystkiem w stosunku do elementów zanarchizowanych i działających z pełną świadomością. Natomiast w stosunku do szerokich sfer spokojnych obywateli, administracja z sankcyj tych musi korzy[...] z jak największym umiarem.

Przechodząc do Policji Państwow[...] **p. minister oświadcza, że organiza[...] policji, jej wyszkolenie i dyscypl[...] osiągnęły w ostatnich latach bardzo [...] soki poziom.** Jest to niewątpliwa zas[...]gą b. komendanta policji płk. Jagrym[...] Maleszewskiego. Obecnie przed nacz[...]nemi władzami policji leżą nowe zad[...]nia do przepracowania, zadaniem [...] ministra będzie wszelkiemi siłami dąż[...] do odciążenia policji od funkcyj, któ[...] do niej bezpośrednio nie należą i zw[...]cenia całej energji w kierunku jej ist[...]nych zadań.

Z całą energją dążyć będzie p. mini[...]ster do zmniejszenia ilości różnorak[...] obciążeń płatnika na rzecz samorz[...] i w miarę możności dalszego zmni[...]nia ponoszonych przez niego ciężarów. W ostatnich latach budżety samorz[...]dów zmniejszyły się o 50 proc., sp[...]jąc z 1,262 miljonów na 641 miljon[...] kierunku oszczędnościowym musi [...] jeszcze zrobiony duży wysiłek. Pow[...]ną rolę przywiązuje również p. mini[...] do działania komisyj oszczędnościow[...] oddłużeniowych w samorządzie.

Niepodobna, aby na przestrzeni Rz[...]czypospolitej nie było tu i ówdzie [...]radycznych powodów do narzekań. [...] naszym codziennym obowiązkiem [...]strzegać każdą ich przyczynę i usu[...]. Zagadnienie główne streszcza się w [...]lemacie, czy organizacja współżyc[...] współdziałania obywateli w pańs[...] udoskonala się, lub nie, czy adminis[...]cja państwowa gra w tym procesie r[...] dodatnią czy ujemną. Każdy rzet[...] obserwator, czy krytyk musi dać [...] pozytywną odpowiedź. **Czy nie jest [...] dumniejszą legitymacją naszego [...] narodowego, że za sprawą marsz[...] Piłsudskiego dajemy światu dowód [...]szej odrębności indywidualnej w ma[...] organizacji życia zbiorowego, że bo[...]**kamy się ze skutkami psychiki niew[...] ze skutkami kryzysu z zachowan[...] podstawowych swobód obywatelsk[...] ustroju parlamentarnego i legalno[...] walki politycznej, że borykamy się [...] temi trudnościami z powodzeniem. [...] praca konsolidacji kraju postępuje w[...]datnie naprzód. **Instynkt państwow[...] obywatela wzrasta, administracja [...] traca stopniowo obce naloty biurokr[...]tyzmu i sprzymierzyła się ze społecz[...]stwem w usuwaniu trosk i niedobor[...] życia.**

Po przemówieniu ministra Kościał[...]kowskiego izba przystąpiła do drugie[...] punktu porządku dziennego to jest w[...]sku o otwarcie dyskusji nad interpel[...]cją Klubu Narodowego w sprawie wa[...]runków pobytu w obozie odosobnien[...].

Wniosek motywował poseł Now[...]dworski. **Izba wniosek w głosowaniu od[...]rzuciła** i na tem posiedzenie zamknięto. Następne jutro o godz. 10-ej.

Dodatni bilans handlu zagranicznego Polski

za miesiąc styczeń r.b.—Saldo na naszą korzyść wyniosło 16 350.000 zł.

Warszawa, 11 lutego.

Bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej i w. m. Gdańska, według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, wyniósł w styczniu r. b. w przywozie — 193.011 ton, wartości 61.938.000 zł., w wywozie zaś — 1.222.623 tony, wartości 78.291.000 zł. Saldo dodatnie zatem wyniosło w styczniu 16.353.000 złotych.

W porównaniu do miesiąca poprzedniego, wywóz zmniejszył sie o 3.891.000 złotych, przywóz zaś zmniejszył się o 4.228.000 zł.

Zwiększenie wywozu wykazały następujące artykuły: żyto o 3,1 milj. zł., bale, deski, łaty i t. p. o 1,6 milj. zł., jęczmień o 0,8 miljn. zł., żelazo i stal o 0,6 milj. zł. Zmniejszył się natomiast wywóz: szyn kolejowych o 1,4 milj. zł., nasion buraków cukrowych o 1 miljon zł., węgla o 0,8 milj. zł., koksu o 0,7 milj. zł., naftowych olejów pędnych i smarowych o 0,7 milj. zł., chmielu o 0,6 milj. zł., nasion koniczyny czerwonej i białej o 0,5 milj. zł., a kłód i dłużyc o 0,4 milj. zł.

Przywóz zwiększył sie w zakresie pomarańcz i cytryn o 1,4 milj. zł., wełny owczej surowej niepranej o 1,3 milj. zł., kopry o 0,9 milj. zł., skór futrzanych o 0,5 milj. zł. Zmniejszenie przywozu wykazały następujące artykuły: wełna owcza czesana o 1,2 milj. zł., bawełna i odpadki o 1,1 milj. zł., żelastwo o 0,8 milj. zł., elektryczne maszyny, aparaty, przyrządy i ich części o 0,6 milj. zł., winogrona o 0,5 milj. zł., skóry surowe o 0,5 milj. zł., śliwki o 0,4 milj. zł., orzechy o 0,4 milj. zł., tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce o 0,4 milj. zł., oraz szmaty o 0,4 milj. złotych.

Smierć Kazimierza Worcha

znanego artysty—śpiewaka

Warszawa, 11 lutego.

W Żyrardowie zmarł niespodziewanie ś. p. Kazimierz Worch, znany śpiewak, b. artysta opery i operetki warszawskiej.

Ś. p. Worch rozpoczął karierę śpiewaczą mniej więcej przed 15 laty. Przyjechał do Warszawy z Lublina i tu zaczął występować na deskach ówczesnego teatru rewjowego „Czarny Kot", gdzie odrazu zdobył powodzenie. Gdy nastąpił zmierzch teatrzyków, ś. p. Kazimierz Worch w latach późniejszych występował w operetce, w Warszawie i na prowincji, a przez lat parę bawił w Ameryce, gdzie występy jego, zwłaszcza śród kolonii polskiej, spotkały się z dużem uznaniem.

Tragiczna śmierć przecięła pasmo życia utalentowanego i ogólnie lubianego artysty.

Tancerka—szpieg

ułatwiała dezercje z Legjonu Cudzoziemskiego

Fez, 11 lutego.

(PAT) W związku z wykryciem afery szpiegowskiej w Taza, aresztowano tancerkę rosyjską Irene de Sievers, oskarżona o ułatwianie dezercii legjonistom.

Obrońca Hauptmanna oskarża bonę

o uprowadzenie dziecka Lindbergha

Nowy Jark, 11 lutego.

(PAT) W procesie Hauptmanna przed sądem w Flemington dziś oskarżyciel prok. Wilenc oświadczył, że przewód sądowy stwierdził niezbicie winę Hauptmanna. Prokurator dziękuje przysięgłym, że spokojnie wysłuchali półtora miljona słów, wypowiedzianych przez świadków.

Obrońca Hauptmanna Reilly rozpoczał swą mowę od słów Ewangelji: „Nie sądźcie, abyście nie byli sądzeni". W przemówieniu, dowodzącem niewinności Hauptmanna Keilly twierdził, iż bez udziału domowników Lindbergha zbrodni nie można było dokonać. **Za sprawców uprowadzenia dziecka obrońca uważa bonę Betty Gow i nieżyjącego już lokaja Whateley'a. Bez** udziału tych **osób — twierdzi obrońca — nie można by było wynieść dziecka z mieszkania, gdyż rozległby się krzyk i płacz, który zaalarmowałby rodziców.**

Mowa obrończa Keilly'ego zajęła całe dzisiejsze posiedzenie.

Skazanie 52 osób w Niemczech

za zdradę stanu

Monachjum, 11 lutego.

(PAT) Przed najwyższym trybu[...]łem krajowym w Monachjum **toczył się proces przeciwko 60 osobom, oskarż[...]nym o zdradę główną, które pozosta[...]**ły w łączności z emigrantami socjal[...]stycznymi i rozpowszechniały w szer[...]gu miast przewiezione nielegalnie bro[...]szury agitacyjne.

W dniu dzisiejszym ogłoszono wy[...]rok, skazujący 52 oskarżonych na ka[...]ry więzienia od 2 i pół do 5 i pół lat.

ATAK NA WIEDEŃ

II.

Dlaczego Austrja, która trzykrotnie z własnej najserdeczniejszej woli pragnęła Anschlussu w latach ubiegłych, nagle uparła się „na całego" i broni się wszelkiemi siłami nietylko przed połączeniem z Niemcami, ale nawet przed bliższym kontaktem?...

Głównym promotorem idei Anschlussu w Austrji były **koła lewicowe — socjalistyczne i demokratyczne.** Dzisiaj, oczywiście, jeżeli nawet to całe towarzystwo nie jest rozbite, to wie doskonale, że połączenie z Niemcami pachnie... obozem koncentracyjnym. Chłopi spodziewali się dawniej ulokować po wyższej cenie swoje produkty; katolicy marzyli o tem, że połączenie z Niemcami wzmocni wagę elementu katolickiego w Rzeszy Niemieckiej. Dzisiaj chłopi stracili wiarę w zyski, płynące z rynku niemieckiego; katolicy austrjaccy z oburzeniem przyglądają się antykatolickiemu kursowi w państwie narodowo - socjalistycznem.

Największe jednak znaczenie ma tutaj austrjacki czynnik rządowy. Nie jest dla nikogo tajemnicą, że zarówno Heimwehra ze Starhembergiem jak i kanclerz i cały rząd austrjacki jest pod bezpośrednim wpływem Mussoliniego. W kwestjach polityki Austrji więcej do powiedzenia ma Rzym, aniżeli Wiedeń.

Mussolini zdecydował się bardzo szybko: jeżeli Niemcy wybrałyby atak na południe, to on będzie ich **pierwszym wrogiem.** Gdyby wybrały atak gdziekolwiekbądź indziej byłby **najlepszym przyjacielem.** W lipcu ubiegłego roku, gdy zdawało się, że Niemcy idą „va banque", nastąpiła włoska mobilizacja.

Zamiar odgrodzenia Niemiec od krajów południowych istniał zresztą nietylko w Rzymie, ale i w Paryżu. Koncepcja francuska była jednak zupełnie inna. Pomijając już okoliczności historyczne, że od wielu wieków pomiędzy Wiedniem a Paryżem często nawiązywały się nici wspólnych interesów, Francja zdawała sobie doskonale sprawę z faktu, że dawna monarchja Austro-Węgierska nie była jakimś kaprysem dziejów, ale **wynikiem normalnego rozwoju obszarów, związanych biegiem Dunaju.** Nie można łatwo stargać więzów politycznych, ale trudniejsze jeszcze do stargania są **więzy geo-ekonomiczne.** Dlatego też Francja pragnęła zachować pewną wspólnotę ziem dunajskich w formie sojuszu celnego, a oczywiście i gospodarczo-politycznego pomiędzy **Austrją, Węgrami, Czechosłowacją, Jugosławją i Rumunją, oczywiście, pod francuskiemi auspicjami.**

Jednak o wiele większe znaczenie jeszcze aniżeli samemu obszernemu planowi Federacji Naddunajskiej, Francja przypisuje innej organizacji, a mianowicie: Małej Entencie. Anschluss byłby początkiem końca Małej Ententy zarówno jako tworu militarnego jak i gospodarczego. Anschluss przedewszystkiem wywołałby potężny ruch irredenty w Czechach Sudeckich. Nie wolno zapominać, że w całej Czechosłowacji mieszka 4 milj. Niemców, których najgorętszem **pragnieniem narodowem** byłoby przyłączenie się do Austro-Niemiec. Mała Ententa, jako zespół państw, które wiele zawdzięczają Traktatowi Wersalskiemu, zainteresowana jest w jego jaknajściślejszem utrzymaniu. Mała Ententa jest jedną z gwarancyj wersalskiego porządku rzeczy i gotowa jest w obronie tego porządku rzeczy **wraz z Francją wystąpić przeciwko każdemu, kto zechce go naruszyć.** Gdyby udało się do tej Małej Ententy przyłączyć Austrję i Węgry (Federacja Naddunajska), wówczas byłby to stan idealny dla Francji. W praktyce jednak jest mało widoków na urzeczywistnienie tego, albowiem jak pogodzić choćby sprzeczne tendencje terytorjalne Węgier, Rumunji i Jugosławji?...

Istnieje jeszcze czwarta koncepcja rozwiązania problemu austrjackiego. Koncepcja raczej d o m o w a, aniżeli z a g r a n i c z n a. Wyznają ją **legitymiści Węgier i Austrji,** a polega ona pozatem na planie połączenia znów **Austrji i Węgier pod koroną Habsburgów.** Koncepcja ta o tyle jest niepełna, że gdyby nawet ją zrealizowano, to niewiadomo co ma być dalej... Intronizacja Ottona, ożywienie zatęchłych tradycyj dworu **nie jest przecież rozwiązaniem zagadnienia ani polityki gospodarczej wewnątrz ani zagranicą,** ani Austrji ani Węgier.

Widzimy więc, że wszystkie cztery koncepcje rozwiązania spraw austrjackich mają swoje „ale". Przyczem zarówno koncepcja niemiecka, jak i francuska i włoska, prowadzą do takiego stanu rzeczy, poza którym pozostaje już tylko wojna. A do tego nikt nie chce dopuścić — jeszcze jest zawcześnie.

*

Tymczasem koncepcje mają czas, ale **lud austrjacki nie ma czasu.** Codziennie trzeba jeść, a niema skąd. Trzeba coś robić, a niewiadomo co. I tutaj jest wdzięczne pole do pracy dla t. zw. **a g e n t u r o b c y c h.** Przedewszystkiem Niemcy postanowiły w Austrję uderzyć od wewnątrz. Nie trzeba więcej, jak **pomóc ruchowi narodowo - socjalistycznemu w łonie małego państwa austrjackiego, opanować rząd, stworzyć drugie państwo „narodowo - socjalistyczne austrjackie",** a reszta już pójdzie sama przez się...

Czy takim „samodzielnym" tworem państwowym nie jest również Gdańsk? Nibyto formalnie wszystko jest wedle przepisów Ligi Narodów i wedle Traktatu Wersalskiego, ale faktycznie rządzi Berlin i wystarczy nietylko kiwnięcie palcem rządu Rzeszy, albo chuchnięcie poprostu, aby **Gdańsk robił to, co się podoba Berlinowi.** Tak samo miałoby być w Austrji. Niepodległe państwo austrjackie byłoby w ciągu jednego roku tak „z g l e i c h s c h a l t o w a n e", że oprócz ekspertów prawnych żaden normalny człowiek nie poznałby różnicy.

Ten plan dawny nie udał się dotychczas. Nie udał się dlatego, że równocześnie działała **inna obca „agentura": włoska.** Nie jest dla nikogo tajemnicą, o czem zresztą już mówiliśmy, że wszystkie natchnienia kanclerskie, począwszy od Dollfussa, płyną od Mussoliniego. Ponieważ jednak trudno jest natchnieniami rządzić, a trzeba do tego szerokich barów i to w pokaźnej ilości, mocnych pięści i to dobrze uzbrojonych, a głównie jeszcze **pieniędzy,** przeto wpływ włoski usadowił się w Heimwehrze. A jej dowódca Starhemberg wcale nie kryje swego duchowego i fizycznego powinowactwa z faszyzmem włoskim. Starhemberg powalił Habichta — **faszyzm włoski powalił faszyzm niemiecki** — to się stało w Austrji latem i wczesną jesienią roku 1934.

*

Pozostaje jeszcze tragiczna sprawa lutowych wypadków wiedeńskich. Cóż w tym wypadku zawiniła socjal-demokracja? Dlaczego nie doszło do masowej rzezi pomiędzy faszystami bronzowymi a czarnymi ale właśnie granatami, bombami, karabinami maszynowemi i armatami rozbijano domy robotnicze już nawet nie czerwone, ale z austrjacka ledwo różowe?... Przecież jeszcze dwa tygodnie przed rozmową socjalistów z Dollfussem wszystko miało być pokojowo uzgodnione **i marksiści mieli pomagać rządowi przy zwalczaniu narodowych socjalistów.** Tak. Taka idylla była i zdawało się, że potrwa czas dłuższy. Ale musiała zostać przerwana, powaliła ją siła i prawdziwy głód władzy, który charakteryzuje się tem, że **nie uznaje żadnych kompromisów i chce być sam.** Austrjacki „faszyzm", aby trwać zwycięsko, **musiał kogoś powalić i musiał powąchać krwi.** Takim jednym przeciwnikiem na placu, z którym można było się rozprawić byli **socjaliści.** Dlatego oni właśnie padli ofiarą.

Nie przypuszczano nawet, że tyle rwetesu i hałasu, że aż tyle ofiar będzie w lutowych wypadkach wiedeńskich. I tutaj trzeba rozróżnić dwa momenty: Pierwszy moment — to walka z przywódcami socjalistów, do których nawet nie trzeba było strzelać, ale zwyczajnie **złapać za kark i wsadzić do więzienia.** Okazało się jednak, że masy robotnicze, pomimo wszelkich pozorów, ujęły rzecz o wiele poważniej. Przez n i e p o r o z u m i e n i e zaczęto strzelać, a huk pierwszych wystrzałów wywołał **w rodzaju powstania proletarjatu austrjackiego.** Nie było ani przywódców, ani **żadnych widoków na zwycięstwo, więc trudno było się spodziewać, czegoś innego, jak tylko zwykłej kapitulacji.**

A jednak lutowa wojna domowa w Austrji pochłonęła tysiące ofiar. Po jej zakończeniu naiwni sądzili, że zwycięstwo Heimwehry i rządu jest phyrrusowe i oto wkrótce nastąpiło rozczarowanie do największego stopnia. Masy przerzuciły swoje sympatje **z socjalistów międzynarodowych na socjalistów narodowych, a więc na całej tej awanturze zyskali hitlerowcy.**

Ta bitwa na robotniczych przedmieściach Wiednia na Ottakring i Wedekering była istotnie bitwą międzynarodową, ale nie w znaczeniu klasowem. Tam pojawiły się **forpoczty austrjacko-włoskiej polityki i walczyły o to,** aby mocnemi nogami stanąć w Austrji i zagrodzić drogę forpocztom niemieckim. Tak się ta sprawa przedstawiała aż do niedawna.

Teraz znów **nastąpił przełom...** Każdy dzień przynieść może zasadnicze zmiany. Albowiem zbyt wiele mówi się ostatnio o pokoju. To jest zawsze podejrzane!...

Czesław Ołtaszewski

Amb. Raczyński członkiem akademji dyplomatycznej

Przyjęto go na uroczystem posiedzeniu

Paryż, 11 lutego.

(PAT) Pod przewodnictwem senatora Beranger, przewodniczącego komisji spraw zagranicznych senatu, odbyło się dziś uroczyste posiedzenie międzynarodowej akademji dyplomatycznej w celu przyjęcia w poczet członków ambasadora R. P. w Londynie Raczyńskiego.

Zgodnie z przyjętym zwyczajem, przewodniczący senator Beranger wygłosił przy tej okazji referat, w którym podkreślił zasługi nowego członka akademji, a ambasador Raczyński wygłosił odczyt.

Przed rocznicą rewolty socjalistów w Austrji

Rząd czyni przygotowania, aby zapobiec ewentualnym wypadkom

Wiedeń, 11 lutego.

(PAT) W środę 13 bm. przypada rocznica wybuchu powstania socjal - demokratów w Austrji. W walkach, jak wiadomo, było ponad 250 zabitych i około tysiąca rannych. **Pomimo energicznej propagandy socjaldemokratów za urzadzeniem w dniu rocznicy demonstracji i aktów sabotażu, austrjackie koła miarodajne nie przewidują, aby poza pewnemi drobnemi lokalnemi wypadkami doszło w środę do poważniejszego zakłócenia spokoju. Na wszelki wypadek armja i pozostałe siły bezpieczeństwa utrzymane będą w pełnem pogotowiu.**

Rząd związkowy weźmie w środę udział w uroczystości żałobnej urządzonej na grobach poległych członków państwowych władz wykonawczych.

Śmierć metropolity, który udzielił ślubu

ks. Marynie z ks. Kentu

Wiedeń, 11 lutego.

(PAT) Metropolita i egzarcha greckiego kościoła prawosławnego Germanos Karawangelos zmarł dziś w uzdrowisku Baden pod Wiedniem.

Metropolita zatrzymał się w Baden na kuracji w drodze powrotnej do Aten z Londynu, gdzie udzielał ślubu księciu Jerzemu Kentu z ks. Maryną.

Małpa-prahistoryczny człowiek

Rewelacyjny odczyt prof. Pawłowa, który zademonstrował stopniowy rozwój umysłowy małpy—„Rafaela“

Nowa teorja cywilizacji ludzkiej

Gdy Herbert Wells wrócił ze swej podróży do Rosji Sowieckiej, udzielił on wywiadu przedstawicielom prasy angielskiej, oświadczając na wstępie:

— **W Rosji jest tylko jeden człowiek, który może mówić to, co myśli, bez obawy o jakieś konsekwencje. Jest to akademik prof. Pawłow.**

Prof. Pawłow jest wielkim uczonym. Wszystkie jego życzenia są spełniane. Albowiem prof. Pawłow jest fizjologiem który nie ma sobie w tej chwili równych na świecie, jest człowiekiem, **którego autorytet uznali nawet ludzie, nie uznający wogóle żadnych autorytetów.** Pracuje on w swem laboratorjum, nie interesując się zgoła niczem, co się dzieje dokoła niego. I wyraził się niedawno, że **mało go interesuje, kto rządzi w Rosji: monarchiści, republikanie, bolszewicy — stalinowcy czy bolszewicy - trocкiści, byleby mieli poszanowanie dla nauki.** I jeśli dowie się o jakimkolwiek wypadku nieposzanowania, nie waha się natychmiast wsiąść w pociąg, pojechać do Moskwy, zjawić się przed Stalinem i naurągać mu w taki sposób, że brak konsekwencji tego czynu, budzi w Sowietach zdumienie.

I oto prof. Pawłow postanowił spełnić życzenie, niejednokrotnie kierowane do niego, i **zapoznać radjosłuchaczy całego świata z pracami, jakie odbywają się w jego laboratorjum.** W sobotę wieczorem radio leningradzkie zapowiedziało reportaż z pracowni wielkiego uczonego, transmitowany przez wszystkie radjostacje sowieckie.

Krótkie słowo wstępne wygłosił **sam prof. Pawłow.** Wyjaśnił on, że jego praca jest obecnie skierowana na **badania zdolności umysłowych małp.** Chodzi o stwierdzenie, że **umysł małpy można wyszkolić w takim stopniu, by niewiele tylko różnił się on od umysłu człowieka.** A to dopomoże do rozwikłania tajemnic historji cywilizacji ludzkiej w epoce prahistorycznej.

Do pokoju następnie wprowadzają małpę, noszącą dźwięczne imię „**Rafael**“. Jest to małpa, której rozwojem zajmuje się od dłuższego czasu sam Pawłow i jego asystent Denisow.

— Na stole szereg zapalonych świec tworzy koło. Pośrodku tego koła leży pomarańcza — rozlega się głos prof. prof. Pawłowa. — Proszę kazać małpie wziąć tę pomarańcz.

Denisow wydaje głośny rozkaz.

— **Rafel, lubisz pomarańcze?**

W odpowiedzi rozlega się radosny pomruk małpy.

— **Widzisz, tam leży. Weź ją sobie.**

Chodzi o to, iż małpa, pragnąc otrzymać ulubiony owoc, **musiałaby wyciągnąć rękę poprzez palące się świece i dotkliwie się przytem poparzyć.** Prof. Pawłow twierdzi, że nie uczono małpy, jak ma rozwiązać to zadanie, ale jej umysł jest już w ten sposób wyćwiczony, że **powinna się ona sama domyśleć, jak otrzymać owoc bez poparzenia się.**

Mija kilka chwil w milczeniu, poczem słychać **lekkie uderzenie w stół.**

Rafael domyślił się, że powinien zgasić świece, by otrzymać owoc. Kolejno więc **bierze jedną świecę po drugiej i gasi je w ten sposób, że przewraca i uderza w miejscu palącego się lontu w stół.**

Prof. Pawłow wyjaśnia, w jaki sposób małpa zdołała wpaść na ten pomysł, godny człowieka. Oto przed kilku dniami zaobserwował on, jak „Rafael“ stał zamyślony nad deseczką, w którą był wbity gwóźdź. Niewiadomo było, co małpa chce z tą deseczką uczynić, ale widać było, że **gwóźdź jej przeszkadza.** Małpa myślała, jak człowiek. I wreszcie — jest to zjawisko dość niezwykłe — **uderzyła się w czoło, jak inteligentny człowiek,** który wpadł na jakąś myśl i **obróciła deseczkę gwoździem na dół.** Małpa, której umysł jest już wygimnastykowany, pamiętać będzie w jaki sposób przezwyciężyła przeszkodę. I dlatego potrafiła bez przygotowania gasić świece, odwracając je i uderzając lontami o stół.

Drugie doświadczenie, omawiane przez radjo, polegało na tem, że **Rafael otrzymał pustą butelkę i polecenie, by butelkę tę napełnił wodą z kranu.** Gdy już to uczynił, kazano mu wylać wodę. Docent Denisow wyjaśnia, że **prof. Pawłow przez trzy dni od rana do wieczora pracował z małpą, by wyjaśnić jej, na czem polega napełnienie płynem i opróżnienie butelki.**

Trzecie doświadczenie. Na podłodze stoi kilka skrzyń. U sufitu wisi chorągiewka. Rafel ma zerwać tę chorągiewkę. Mimo, iż radjosłuchacze tego nie mogli widzieć, ale słyszeli wyraźnie, **jak Rafael stawia jedną skrzynię na drugą, wspina się po nich i zrywa chorągiewkę.** Cały tydzień tłumaczono małpie, że **gdy się stawia jeden przedmiot na drugiem, otrzymuje się wyższy poziom.** Małpa to zrozumiała na zawsze.

Prof. Pawłow, na zakończenie, znów powiedział kilka słów. Wyjaśnił, że **obserwując stopniowy rozwój umysłowości małp** — a doświadczenia przeprowadza on nietylko z jednym Rafaelem, — **już widzi on zalążek historji rozwoju rodu ludzkiego. Widzi, jak rozwijał się praczłowiek, jak pojmował coraz więcej rzeczy, jak stawał się coraz inteligentniejszy.**

Te doświadczenia mają kolosalne naukowe znaczenie. Dlatego też prof. Pawłow, który unika rozgłosu, który nie cierpi reklamy, zgodził się na jedną demonstrację radjową z jego laboratorjum. Twierdzi on, że być może uda mu się stworzyć nową teorję cywilizacji ludzkiej, o możliwościach, których nawet nie podejrzewamy.

M. S.

Człowiek zmartwychwstał

po pięciu minutach stwierdzonej śmierci.— Były nieboszczyk jest zdrów i wesół

John Puckering liczył 58 lat w chwili gdy dostał się na stół operacyjny w szpitalu w Birmingham. W czasie operacji, pod narkozą, **Puckering zmarł.** Serce przestało bić, puls zamarł, ciało zesztywniało. John umarł według wszelkich prawideł wiedzy medycznej. **Operację przerwano, chirurg odłożył lancet, Wskazówka zegara posuwała się minuta za minutą.** Upłynęło trzy, cztery, pięć minut... **Ciało operowanego leżało martwe na stole.**

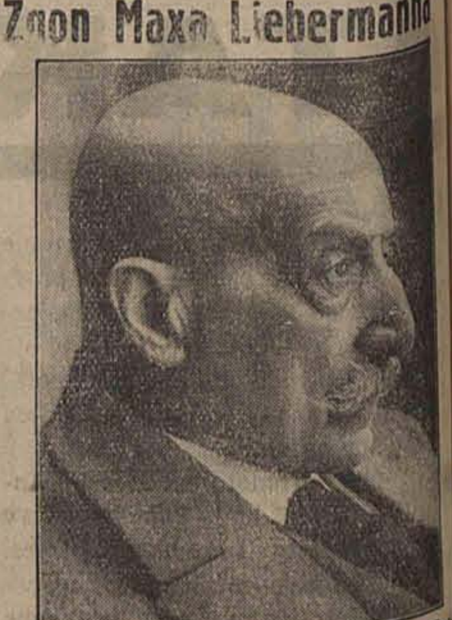
Profesor Parcival Mills sięgnął po szprycę Pravaza. W jego oddziale robiono kilkakrotnie próby przywracania do życia zmarłych, lecz stale bez rezultatu. **Kto wie, może uda się teraz?...**

W szybkich injekcjach **wstrzyknął profesor Mills kolejno wprost w serce strychninę — koraminę — adrenalinę.** Wskazówki zegara posuwają się w odmierzonem tempie. Mija minuta, dwie... Wtem **pojawia się lekki odruch mięśnia sercowego.** Jeszcze minuta i staje **się cud. Serce zaczyna bić regularnie, oddech zwolna unosi piersi zmarłego.**

W godzinę później John Puckering był zupełnie przytomny. W trzy tygodnie później **opuścił niedoszły nieboszczyk szpital, zdrów i wesół.** Jedyny to wypadek w dziejach medycyny, gdy człowiek, **który był już trupem, ożył i wrócił między żywych na stałe.**

Ten prawie cud jest jednak niczem w porównaniu z cudami powrotu do życia stworzeń zimnokrwistych, które **mogą trwać dzień, dwa, a nawet znacznie dłużej w stanie śmierci.** Można więc uwięzić w bryle lodu żabę; przy temperaturze 30 stopni niżej zera wszystkie fukcje życiowe zostały wstrzymane w tem stworzeniu. Ale gdy po kilku godzinach sztuczne więzienie — bryłka lodu — zostanie rozbita, **gdy żaba poleży w cieple, ożyje nieboszczyk i zacznie wyczyniać, wpuszczony do wody, wesołe skoki.** To samo doświadczenie można przeprowadzać z tym samym rezultatem ze **ślimakami np.: raki zaś wytrzymują z łatwością okres tygodniowej śmierci przy temperaturze do stu stopni zimna.** Prawdziwymi jednak fakirami w sztuce powrotu do życia są **bakterje.** Uczony francuski, Paul Becquerel, poddał zamrożeniu w fantastycznej temperaturze **250 stopni poniżej zera bakterje paciorkowca, gronkowca i innych odmian.** W laboratorjum uniwersytetu w Leydzie, gdzie przeprowadzał Becquerel dwa doświadczenia, wypompowano z kuli szklanej, gdzie znajdowały się bakterje, powietrze, tak, iż **pozbawione one były wody, powietrza, ciepła — tych trzech czynników ich rozwoju.** Bakterje — trupy pozostawały w kuli — trumnie przez trzy tygodnie. Gdy po tym czasie Becquerel przywrócił bakterjom normalnie warunki bytowania i wziął kolonje ich do zbadania pod mikroskop, okazało się, że **mikroby zmartwychwstały, żyją, mnożą się, jakgdyby nie miały za sobą trzytygodniowego okresu niebytu.** Bakterje są zatem silniejsze i wytrzymalsze od wszystkiego, co żyje życiem organicznem na powierzchni naszego globu.

Zgon Maxa Liebermanna

W piątek wieczorem zmarł w Berlinie, przeżywszy 87 lat, znakomity niemiecki artysta-malarz Max Liebermann.

Max Liebermann urodził się 20-go lipca 1847 r. w Berlinie. Pochodził ze starej rodziny izraelickiej. Po ukończeniu gimnazjum poświęcił się studjom artystycznym. Był uczniem malarzy: Steffecka i Munkaczego w Weimarze. W r. 1875 wyjeżdża do Paryża, gdzie ulega wpływom malarzy francuskich Maneta, Courbeta i Milleta, malując plenery.

Po powrocie do Berlina staje się pionierem niemieckiego impresjonizmu. Bierze udział w założeniu secesji berlińskiej, która powstaje w r. 1898. Obejmuje katedrę w Akademji Sztuk Pięknych, której później staje się długoletnim prezydentem. Prace artysty zdobią wiele muzeów niemieckich i zagranicznych. Z racji 75-ej rocznicy swych urodzin wydał „Pisma zebrane“, na które złożyły się jego prace krytyczno-literackie z całego życia. W 80-tą rocznicę urodzin Liebermanna prezydent Rzeszy odznaczył go pierwszym złotym medalem państwowym nowostworzonym „Adlerschild“.

Max Liebermann był doktorem honoris causa Uniwersytetu Berlińskiego, obywatelem honorowym m. Berlina, był odznaczony wieloma złotemi medalami zagranicznemi i orderami Włoch, Szwecji, Belgji, był kawalerem Francuskiej Legji Honorowej i członkiem honorowym Akademji Paryskiej, Haskiej i Brukselskiej.

W grudniu 1932 r. Liebermann został wybrany pierwszym wicekanclerzem Kapituły Orderu „Pour le Merite“ za zasługi pokojowe.

W maju 1933 r. na znak protestu przeciwko polityce narodowych socjalistów Max Liebermann wystąpił z Akademji.

Ze śmiercią Liebermanna ubywa wielka indywidualność artystyczna.

GRUPOWE PRZEJAZDY DO PALESTYNY.

Co dwa tygodnie, a więc: 13-go lutego, 27-go lutego, 13-go i 27-go marca odchodzi z Constanzy „Polonia“ do Jaffy.

Polskie Biuro Turystyczne „Orbis“ organizuje stałe grupowe przejazdy do Palestyny, kalkulując w ten sposób, ceny, że wynoszą one od 630 zł. łącznie z opłatą za: paszport, wizy palestyńskie i rumuńskie, karty okrętowe Constanza—Jaffa i Haifa — Constanza, bilet kolejowy, oraz utrzymanie na okręcie.

Uczestnicy grupowych przejazdów mają prawo przebywać w Palestynie 3 miesiące. Wyjeżdżać z Palestyny mogą co 14 dni okrętem „Polonja“, który w drodze powrotnej zatrzymuje się w Atenach i Konstantynopolu. Zwiedzanie tych miast jest dozwolone bez wiz.

Przyjmuje zapisy oraz udziela bliższych informacyj Biuro Turystyczne „Orbis“, Piotrkowska 18 i Piotrkowska nr. 65.

KRONIKA

Luty **12** Wtorek

Dziś Eulalji
Jutro Jana i Dobrosława

Wschód słońca	6.58
Zachód słońca	16.41
Wschód księżyca	10.56
Zachód księżyca	3.53
Długość dnia	9.48
Przybyło dnia	1.55

Dzień 19 marca
wolny od zajęć szkolnych

Jak się dowiadujemy, w dniach najbliższych ukaże się specjalne zarządzenie kuratorjum okręgu szkolnego warszawsko-łódzkiego, iż dzień 19 marca — dzień imienin Wodza Narodu, Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, jest wolny od zajęć w szkołach średnich i powszechnych.

Zwolnienie uczniów z zajęć w tym dniu ma na celu uświadomienie młodzieży szkolnej o roli, jaka w wywalczeniu niepodległości Polski odegrał Józef Piłsudski. Tego dnia we wszystkich szkołach urządzone zostaną specjalne obchody, w czasie których nauczycielowie wygłoszą odczyty o życiu i działalności Marszałka. (i).

Walka z analfabetyzmem
wśród strażaków łódzkich

W niedzielę w koszarach straży ogniowej przy ul. 11 Listopada 4 odbyło się zebranie sekcji kulturalno-oświatowej straży ogniowej, powołanej specjalnie do życia dla podniesienia wykształcenia wśród stałej kadry straży ogniowej łódzkiej.

Po odegraniu hymnu narodowego dłuższe przemówienie wygłosił b. wojewoda Remiszewski, przewodniczący komisji zarządzającej łódzkiej straży ogniowej, mówiąc o celach i zadaniach straży jakoteż jej sekcji kulturalno-oświatowej, poczem sprawozdanie z działalności sekcji odczytał p. Niedzielski.

Jak wynikało ze sprawozdania, w kadrach zawodowych straży ogniowej było 30 analfabetów. Z tej liczby już 22 uczęszcza na specjalne kursy dokształcające. Poza tem przewiduje się utworzenie specjalnej szkoły zawodowej dla członków straży, która zajęłaby się dokształceniem strażaków.

Po referacie sprawozdawczym teatr amatorski straży ogniowej odegrał sztukę p. t. „Porucznik I-ej Brygady".

Kuchnie polowe
rozdawać będą gorący posiłek biednym

Jak się dowiadujemy, żydowskie towarzystwo niesienia pomocy biednym p. n. „Nosen Lechem" postanowiło uruchomić w bieżącym tygodniu kuchnie polowe, które kursować będą po Łodzi i rozdawać będą biednym posiłek. Zasadniczo posiłek taki składający się z talerza gorącej zupy i kawałka chleba kosztować będzie 5 groszy, jednak ci, którzy nawet na ten wydatek nie będą sobie mogli pozwolić, otrzymywać będą obiady darmo. Przykład godny naśladownictwa. (i).

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sukc. K. Leinwebra (Plac Wolności 2), Sukc. J. Hartmana (Młynarska 1), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), A. Perelmana (Cegielniana Nr. 32), J. Cymera (Wólczańska 37), Sukc. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27).

Ministerstwo spraw społecznych

Jak się dowiadujemy, rozważana jest obecnie sprawa zmiany nazwy ministerstwa opieki społecznej na ministerstwo spraw społecznych.

Byłaby to już trzecia nazwa ministerstwa, które uprzednio nosiło nazwę ministerstwa pracy i opieki społecznej.

Nowa nazwa wysuwana jest jako najbardziej odpowiadająca zakresowi działalności ministerstwa.

Stary burmistrz Konstantynowa
urzędować będzie do chwili wyboru nowego

Przed kilku miesiącami burmistrz m. Konstantynowa p. Władysław Dolecki został zawieszony w swych czynnościach, w związku z wysuwanemi przeciwko niemu zarzutami. W wyniku rozprawy sądowej p. Dolecki został całkowicie uniewinniony.

W międzyczasie odbyły się w Konstantynowie wybory do rady miejskiej, które jednak nie dały większości, zdolnej do wyłonienia nowego zarządu miejskiego. Dwukrotne wybory zarządu miasta nie dały rezultatu. Ponieważ do czasu wyboru nowych władz urzęduje dotychczasowy przełożony gminy, władze administracyjne wprowadziły burmistrza Doleckiego w urzędowanie.

Ustalono cennik na pomarańcze:

włoskie—zł. 2.29, palestyńskie—zł. 1.77, hiszpańskie I gat.—zł. 1,76, II gat.—zł. 1,55 za kilogram

Nie wolno sprzedawać pomarańczy na sztuki

W dniu wczorajszym nastąpiło definitywne unormowanie „sprawy pomarań czowej" w Łodzi. Chaos, jaki zapanował bezpośrednio po ustaleniu nowych cen na te owoce, a przedewszystkiem wskutek przejścia ze sprzedaży na sztuki — na sprzedaż na wagę, został wobec zarządzenia starostwa grodzkiego, jakie ukazało się wczoraj, opanowany.

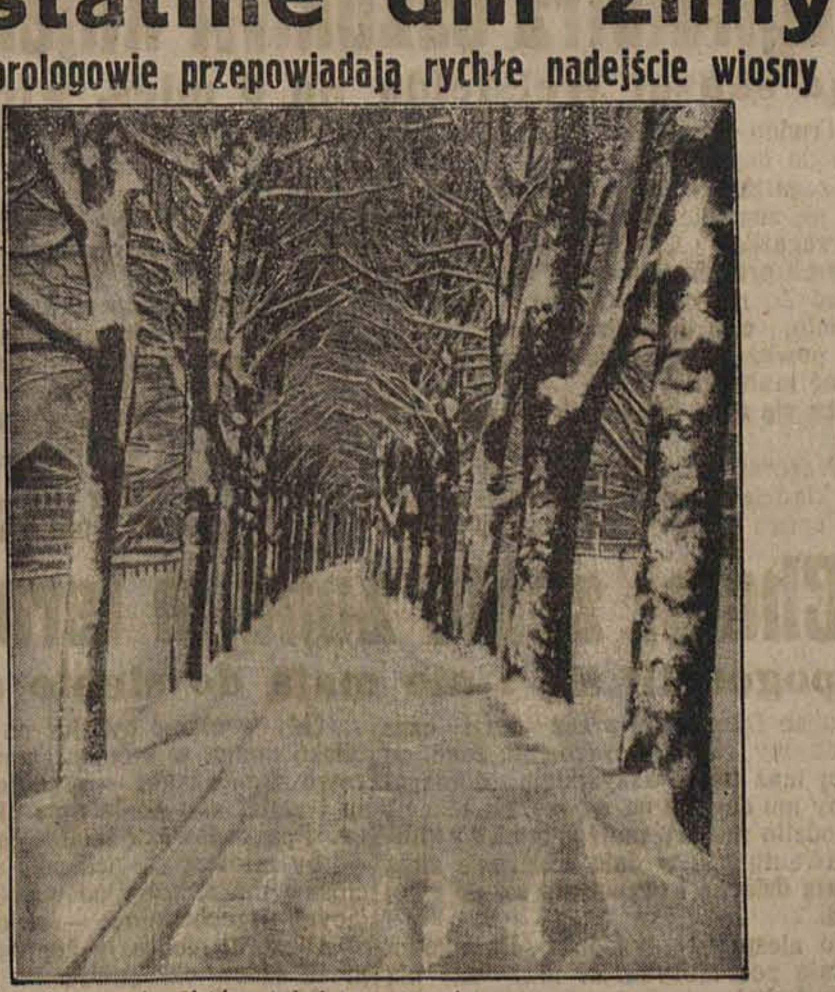
Po dokładnem przekalkulowaniu ceny pomarańcz, ostateczny cennik, obowiązujący w Łodzi z dniem dzisiejszym przedstawia się następująco: **pomarańcze włoskie — zł. 2,29 za kg., pomarańcze palestyńskie — zł. 1,77 za kg., pomarańcze hiszpańskie średnie — zł. 1,55 za kg. i pomarańcze hiszpańskie I gatunek — zł. 1,76 za kg.** Trzeci gatunek pomarańczy hiszpańskich (po zł. 1,30 za kg.) będzie przerabiany całkowicie na marmeladę.

W związku z tem wczoraj starosta grodzki dr. Wrona wydał specjalne zarządzenie, iż **nie wolno sprzedawać pomarańczy na sztuki**, a przy sprzedaży na wagę musi być ściśle stosowany wymieniony wyżej cennik. Wszystkie sklepy, które prowadzą sprzedaż pomarańczy, **muszą z dniem dzisiejszym wywiesić w oknach wystawowych i wewnątrz kartki, z dokładnem oznaczeniem pochodzenia pomarańczy i cenami.** Policja będzie skrupulatnie pilnowała by kupcy nie popełniali nadużyć i by pomarańcze jednego gatunku nie były sprzedawane jako inny, droższy gatunek. Winni przekroczenia będą pociągani do surowej odpowiedzialności karnej.

Informowaliśmy się u hurtowników pomarańczowych, w jakim stopniu nasycony jest rynek łódzki pomarańczami. Okazuje się, że popyt jest w dalszym ciągu jeszcze bardzo mocny, i jeśli chodzi o tańsze gatunki, **znacznie przekracza podaż.** Pomarańczami włoskiemi, jako najdroższemi, nikt się niemal nie interesuje i niema na nie nabywców. Hurtownicy będą radzi, gdy sprzedzają posiadane zapasy i sądzą, że do czasu, póki obowiązywać będą te ceny, **nie będą sprowadzali pomarańczy włoskich, a w każdym razie w ilościach minimalnych.**

W interesie ludności leży, aby kupując obecnie pomarańcze, pilnie zwracała uwagę na kartki z oznaczeniem gatunków i cenami, które z dniem dzisiejszym będą wywieszone we wszystkich sklepach.

Ostatnie dni zimy
Meteorologowie przepowiadają rychłe nadejście wiosny

Fala ostrych mrozów, która tak bardzo dała się nam we znaki przed kilku tygodniami, obecnie powróciła — coprawda w mniejszem nasileniu — ale niemniej dokuczliwa.

Przyszła do nas w sobotę wieczorem, kiedy zupełnie niespodziewanie rtęć w termometrach ulicznych opadła do 9 stopni poniżej zera. W niedzielę przeciętna temperatura dnia wynosiła 11 stopni poniżej zera. Wczoraj o godzinie 8-ej rano zanotowano w Łodzi 15 stopni, w południe ociepliło się nieco, lecz rtęć nieprzekroczyła 10 stopni, zaś w godzinach wieczorowych było 11 stopni.

Ta fala mrozów minie jednak, według opinji meteorologów, już w najbliższych dniach. Według tejże opinji druga połowa lutego będzie ciepła i pogodna. Pod koniec miesiąca możliwe są jeszcze przymrozki, ale bezpośrednio po nich przewidywane są nawet deszcze, charakterystyczne dla pierwszych podmuchów wiosennych.

Korzystajmy więc z ostatniej w tym roku okazji do sportów zimowych... Póki czas, póki czas... Bo wiosna za pasem...

Chciał zwrócić na siebie uwagę

i w ten sposób otrzymać posadę.—Rozkręcił szyny na torze i sam zatrzymał pociąg, który mógł się wykoleić

Polski Matuszka stanął przed sądem

Wczorajsza sprawa w sądzie okręgowym przeciwko 28-letniemu Hieronimowi Cłapińskiemu jest prawdziwie sensacyjnym dokumentem społecznym.

Cłapiński był niegdyś ślusarzem kolejowym. Pracował niedaleko od swej wsi: **na odcinku toru pomiędzy Strykowem a Zgierzem.** Ojciec oskarżonego jest również kolejarzem, obecnie na emeryturze.

Cłapiński jest chudym blondynem o melancholijnem spojrzeniu. Wyraża się z przesadną górnolotnością, w której często jest **dużo słów, a mało sensu.**

Oskarżony jest Cłapiński o to, że w nocy z siódmego na ósmy lipca na linji kolejowej pomiędzy stacjami Stryków—Zgierz wyrwał kilkanaście haków, mocujących szyny do podkładów, że kilka ponadto podważył i wyciągnął do połowy, że wskutek tego **odluźnił i całkowicie niemal odbezpieczył połączenie między szynami i wreszcie, że wykręcił jedną z czterech śrub, łączących poszczególne odcinki szyn i że w ten sposób spowodował niebezpieczeństwo katastrofy kolejowej.**

Dlaczego Cłapiński,—człowiek flegmatyczny i spokojny — powziął i wykonał ten szatański i tak żywo osławionego Matuszkę przypominający plan?...

W odpowiedzi na to pytanie — leży cała niepowszedniość tej sprawy i jej sensacyjność.

Cłapiński postąpił tak dlatego, że

szukał pracy

Oskarżony do winy się przyznaje. Ale prosi o pozwolenie wyjaśnienia okoliczności, które go skłoniły — jak się wyraża — „**do dokonania danego taktu**".

Po powrocie z wojska krótko pracował jako ślusarz tu i owdzie. Potem został przyjęty na kolej i tam powodziło mu się dobrze. Nie potrzebował zdawać się na ojca i na jego grosz. Po roku mniej więcej posadę stracił.

Cłapiński starał się bardzo o uzyskanie pracy: **„Zdolności posiadam do tej pracy i zawodu tego i też kwalifikacje mam zupełnie odpowiednie, więc pragnąłem gorąco dostać znów zatrudnienie.** Ale starania nie dawały rezultatu. I wtedy przyszła mu do głowy „głupia myśl": **rozkręcić szyny na torze, zamaskuje, że to uczynił ktoś inny i potem odkryje tę straszną, rzekomo cudzą zbrodnię.** Niech się wszyscy dowiedzą, że ma dobre oczy, że zna się na szynach. **I zaraz potem szyny umocuje i w ten sposób da dowód, że zna się również na robocie.**

Była noc siódmego lipca, gdy Cłapiński powziął ten plan. Pobiegł zaraz na tor, by go w czyn wprowadzić. Wziął „łapy" do podważania haków z otwartej szopy przy torze. Po drodze na płocie **znalazł parę bucików damskich, starych kapci, które również wziął ze sobą.** W nocy, pocichu, przy świetle księżyca, pracował szybko i sprawnie. Jak twierdzi — **śruby wtedy tylko obluzował, nie wykręcając ani jednej.** Był boso. Buciki damskie miał w ręku. Gdy już pracę skończył, zabrał się do jej drugiej części: **mistyfikacyjnej. Poodciskał na nasypie i potem w polu, obok toru, przez pole w saradeli do kartofliska ciągle owe buty: jak by jakaś kobieta szła od toru przez pola.**

Potem wrócił do domu. Ostatni pociąg już przeszedł. Nie mógł spać przez całą noc, bo

sumienie go dręczyło

Nadsłuchiwał, czy jakiś pociąg nie przejdzie, i czy coś się nie stanie. Matuszka podobno zupełnie tak samo nadsłuchiwał czy się pociąg nie zbliża...

Rano, mimo złego snu, dopiero o godzinie 8 rano przybiegł Cłapiński na tor. Niedaleko pasł krowę robotnik kolejowy Rosiak. Cłapiński wykręcił jedną śrubę dopiero rano całkowicie i...

„Zrobiłem podówczas alarm na Rosiaka, — wyjaśnia oskarżony. — i zawołałem na niego: — Chodź-no pan!"

Przerazili się obaj bardzo. Jedna część szyny wystawała nad drugą o 4 centymetry. Zakrzątnęli się koło roboty. Kamieniami i rękami powkręcali i powbijali co się dało. **Kilka pociągów biegło w obie strony na tym jednotorowym odcinku.**

Miał właśnie nadchodzić kurjer. Obaj więc wybiegli przed pociąg, machali czapkami i dawali sygnały. Pociąg się zatrzymał. Rosiak i oskarżony wyjaśnili mechanikowi, że

ktoś rozkręcił szyny

i pociąg przeszedł krokiem po prowizorycznie zreperowanem złączeniu.

Cłapiński bardzo interesował się owemi kobiecemi śladami. Sam je zauważył pierwszy. Namawiał Rosiaka, żeby się zabawili w wywiadowców, ale Rosiak się nie zgodził uważając, że swoje zrobi, gdy zawiadomi o wypadku swe władze zwierzchnie.

Prowadzącemu dochodzenie przodownikowi wydawał się Cłapiński podejrzany. Zachowywał się bardzo dziwnie, był zdenerwowany i choć **się chwalił, że to on odkrył zamach na pociąg, ale był bardzo niespokojny.** Sprowadzony pies policyjny poszedł po śladzie odcisków damskiego obuwia, potem od razu **rzucił się na Cłapińskiego, choć oskarżony stał w gronie kilku osób.** Cłapiński przyznał się do winy już w toku dochodzenia.

Naczelnik wydziału ruchu węzła łódzkiego — inż. Turczynowicz i inż. Koczorowski z Warszawy — powołani jako biegli — zadawali oskarżonemu i świadkom szereg pytań. Cłapiński rzeczywiście zdradził znajomość rzeczy, choć lepiejby dlań było, gdyby się nią mógł popisać w innych okolicznościach, niż z ławy oskarżonych.

Zeznawało tylko trzech świadków. Nikt nic złego o Cłapińskim nie mógł powiedzieć. „Porządny człowiek i spokojny, jak jego ojciec".

Cłapiński za spowodowanie niebezpieczeństwa katastrofy kolejowej, z art. 215 K. K. skazany został na dwa lata więzienia. (g)

Zegarmistrz oszukiwał klijentów

Sąd skazał Weisfelda na 6 mies. więzienia

Trudno o rzemiosło, dające szersze pole do nadużycia zaufania klienta — jak zegarmistrzostwo. Szerszy ogół nie zna się zupełnie na tajnikach mechanizmu zegarka. Człowiek wie tylko, że zegarek przestał chodzić i że trzeba go oddać do naprawy. Co się w zegarku zepsuło, **czy uszkodzenie jest drobne, czy poważne, czy naprawa musi kosztować mało, czy dużo — na te osądy trzeba się zdać całkowicie na zegarmistrza.**

Wczoraj przez sąd grodzki został przykładnie ukarany zegarmistrz, który ślepego niemal z konieczności zaufania, jakiem muszą darzyć klienci zegarmistrzów **nadużywał stale, i długi czas bezkarnie.**

Do Arona Weisfelda, przy ul. Podrzecznej 7, oddał do naprawy złoty i cenny również od wewnątrz zegarek **Herman Zilber.** Zilber zna się na zegarkach, lub może pamiętał, jak wyglądał jego zegarek w środku, dość że skonstatował, iż mu **zegarmistrz zamienił części, dając na miejsce oryginalnych i drogich tańsze i gorsze.**

Weisfeld, którego to nie była pierwsza sprawka, został wczoraj skazany **na sześć miesięcy więzienia.** (g.)

Chciał zabić żonę, a teraz...

pogodzili się i nie mają do siebie żalu

Juljan Damin był przez długi czas bezrobotny. Na dom pracowała żona, od której mąż poza wszystkiem domagał się, by mu dawała na wódkę. Na tem tle dochodziło między małżonkami do kłótni i awantur, aż **w dniu 3 sierpnia żona zabrała dziecko i przeniosła się do swej babki.**

Po niespełna tygodniu Daminowa dojrzała pod fabryką, że mąż na nią czeka. Lękała go się i starała się zejść mu z oczu, ale Damin ją spostrzegł i począł namawiać, by wróciła do domu. Kobieta czuła wódkę z ust męża i widziała, że jest podchmielony. Lękała go się tembardziej, ale mimo to, na powrót do domu zgodzić się nie chciała. Wreszcie zaproponowała mu, **by poszedł z nią do babki.** Damin nie chciał się na to zgodzić, ale cały czas szedł za żoną.

Gdy wreszcie byli już na Chojnach, blisko domu, w którym Daminowa czasowo zamieszkała — **mąż dobył bagnetu i zadał nim żonie dwa ciosy w plecy.** Poszkodowana miała jeszcze dość sił, by ratować się ucieczką od dalszych ciosów męża, który na widok nadbiegających przechodniów, — uciekł.

Wczoraj niedoszły żonobójca stawał przed sądem okręgowym.

Przyznał się do winy i wyjaśnił, że **działał pod wpływem rozpaczy. Z żoną się pokodzili.**

Żona potwierdziła te dane: **nie ma do męża już żalu. Może będzie lepiej, może się nawet mąż poprawi.**

Sąd w tych warunkach skazał Damina na **dwa lata więzienia, ale wykonanie kary zawiesił mu na pięć lat.** (g)

Skazany na więzienie

za nieprawne posługiwanie się firmą Zw. Strzeleckiego

Na początku roku 1934 Jan Klimek wydał kalendarz, który reklamował jako kalendarz „Strzelca" i rozsyłając go wielu firmom — zapraszał listownie do kupna, lub do umieszczania ogłoszeń w następnem wydaniu. Wiele firm, tylko z uwagi na to, że kalendarz miał zasilać fundusze Związku Strzeleckiego i że listy były zaopatrzone pieczątką Związku — udzielało ogłoszeń lub nabywało kalendarz. Jednak gdy kilka firm zwróciło się do Związku po wyjaśnienia — okazało się, że Klimek zupełnie **nieprawnie podszywał się pod tak popularną organizację i że używa podrobionej pieczątki Strzelca.** Klimek zresztą już w roku 1931 został ze „Strzelca" wydalony.

Stawiony przed sąd grodzki — został Klimek uniewinniony.

Od tego wyroku wniósł apelację urząd prokuratorski. Wczoraj Klimek stanął przed sędzią Żabińskim w wydziale odwoławczym sądu okręgowego.

Sąd wyrok pierwszej instancji uchylił i skazał Klimka na dwa lata więzienia. (g)

Dodatkowa komisja poborowa

W nadchodzący piątek 15 bm. w lokalu biura wojskowo - policyjnego zarządu m. Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 165 urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla P.K.U. Łódź-Miasto I, na którą winni się stawić poborowi rocznika 1913 i roczników starszych, nie posiadający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisarjatu policji, w dniu zaś 28 bm. urzędować będzie dodatkowa komis. poborowa dla P.K.U. Łódź-Miasto II, na którą winni się stawić poborowi, jak wyżej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisarjatu policji

Co się dzieje w Palestynie

Jerozolima, 11 lutego.

Zarząd Agencji Żydowskiej w Palestynie otrzymał odpis testamentu sporządzonego w roku 1924 przez pewnego obywatela, zmarłego w Afryce południowej. W myśl tego testamentu Bank Kolonjalny w Palestynie otrzyma w roku 1974 kwotę 1.250.000 funtów szterlingów na cele kolonizacji Palestyny. Testator złożył w roku 1924 do banku 350.000 funtów i obliczył, że po 50-ciu latach suma ta wzrośnie w tak znacznym stopniu i wówczas będzie mogła oddać wielkie usługi idei kolonizacyjnej Palestyny.

***

Angielski minister rolnictwa przyjeżdża w dniach najbliższych do Palestyny, celem zapoznania się ze stanem rolnictwa w tym kraju. Minister zwiedzi kolonje prywatne oraz farmy doświadczalne, założone przez Agencję Żydowską.

5 MILJ. F. SZT. REZERWY

Rząd palestyński spodziewa się w nadchodzącym roku nadwyżki budżetowej w wysokości dwuch miljonów f. szt. Zaznaczyć należy, że w chwili obecnej skarb palestyński dysponuje rezerwowemi funduszami zbliżającemi się do globalnej sumy 5 miljonów f. szt. Rezerwy te pochodzą z dotychczasowych nadwyżek budżetowych. Nadwyżka bież. roku budż. przekroczyć ma sumę półtora milj. f. szt.

WZROST EKSPORTU POMARAŃCZY Z PALESTYNY.

Z ogłoszonego sprawozdania wynika, że eksport owoców cytrusowych z Palestyny w roku 1934 sięgał 3.353.300 skrzyń wobec eksportu 2.565.000 skrzyń w roku 1933. Tak więc eksport owoców cytrusowych z Palestyny wzrósł w liczbach bezwzględnych o przeszło 3/4 miljona skrzyń czyli o przeszło 30 procent.

Egzaminy dla eksternów

rozpoczynają się w bieżącym tygodniu

W bieżącym tygodniu rozpoczynają się egzaminy dojrzałości dla eksternów z kuratorjum szkolnego warszawsko - łódzkiego. Ponieważ w roku bieżącym zgłosiła się do egzaminu dojrzałości wyjątkowo niewielka liczba kandydatów — 190 z całego okręgu — powołano tylko trzy komisje egzaminacyjne państwowe z siedzibą w Warszawie.

Egzaminy odbywać się będą w trzech gimnazjach warszawskich: Lelewela, Władysława IV i Rejtana. Trwać one będą do 23 lutego. (i)

Rozmaitości ze świata

—::—

ŹRÓDŁA ENERGJI ELEKTRYCZNEJ W SZWECJI.

Ostatnio ogłoszone zostały plany dotyczące rozszerzenia sieci stacyj siły wodnej, opracowane przez Królewski Urząd Wodny, który zarządza 30% produkcji energji elektrycznej w Szwecji.

Plany te przewidują m. in. połączenie ośrodków produkcji energji elektrycznej na dalekiej północy, obfitujących w wodę w lecie, z ośrodkami południowemi, gdzie zapasy wody są obfite w zimie. Wszystkie stacje siły wodnej w Szwecji podzielić można na dwa rodzaje. Jeden z nich to wodospady i potoki północy, zamarzające w zimie i topniejące na wiosnę, które to posiadają wielki dopływ wody z topniejących w górach śniegów.

Drugi rodzaj stanowią potoki południa i centrum, które zależą od opadów wodnych i są często ubogie w wodę w porze letniej. Znaczna ilość tych strumyków jest uregulowana, lecz podczas gdy system siły wodnej na południu i centralnej Szwecji jest połączony między sobą, system północny pozostał izolowany i nie może stanowić zbiornika wody w czasie suszy letniej. Propozycje przedłożone ostatnio Riksdagowi w tej dziedzinie obejmują instalację linij transmitujących energję elektryczną z północy na południe.

Wykonanie tego planu obliczone jest na wiele lat i ma uniezależnić produkcję energji elektrycznej na południu od susz letnich. Plan powyższy przewiduje również regulację niektórych jezior szwedzkich, a m. in. jeziora Vänern, największego jeziora w Szwecji, a trzeciego co do wielkości w Europie.

MILJON DZIECI ABONUJE WŁASNE PISMO.

W Stanach Zjednoczonych dzieci korzystają z daleko idącej swobody, którą młodzi obywatele wykorzystują w różny sposób. Samodzielność młodzieży szkolnej wyraża się np. w Stanach w redagowaniu i utrzymywaniu pism własnych. Największą poczytnością cieszy się tam pismo „Młodzież i Szkoła", wydawane w Nowym Jorku, redagowane przez najmłodszych redaktorów na świecie (od 10 do 16 lat), z imponującym nakładem miljona egzemplarzy. Treści pisma nie wyczerpują bynajmniej kwestje szkolne, ale znajduje tu odbicie wszystko, co interesuje młodzież w tym wieku. Niezwykle ciekawe natomiast i charakterystyczne dla nastawienia businessmanów amerykańskich jest to, że liczne firmy nowojorskie posługują się pismem młodzieży szkolnej, jako pismem inseratowem, dają doń ogłoszenia, licząc na to, że pismo czytane jest nietylko przez młodzież, ale i przez rodziców. Wpływy z ogłoszeń zasilają w takim stopniu kasę pisma, iż redakcja może wypłacać swoim współpracownikom honorarja. Tak więc wydarza się, iż w pewnych miesiącach dwunasto i trzynastoletni „redaktorzy" i „autorzy" otrzymują honorarja mało co mniejsze czasem od zarobku swoich rodziców.

Rozłam wśród marjawitów

Dwa obozy: za Kowalskim i za Feldmanem.—W niektórych parafjach doszło do bójek.—W Zgierzu „urzęduje" zwolenniczka Kowalskiego

Gmina marjawicka w Łodzi opowiedziała się za Feldmanem

Rozłam w kościele marjawickim, który zarysował się przed paru tygodniami, coraz bardziej się pogłębia.

Jak wiadomo — głową kościoła tego był dotychczas **ks. Jan Marja Michał Kowalski**, z tytułem arcybiskupa. Tymczasem obecnie, po odseparowaniu się pewnej grupy księży i zakonnic, zwołany przez malkontentów synod **wybrał arcybiskupem względnie „generałem zakonu" bisk. Feldmana.**

Dotychczasowy arcybiskup, ks. Kowalski, nie zamierza jednak zrezygnować ze swoich uprawnień i tytułu. — Ustępując pod naciskiem „opozycjonistów" — **zajął część klasztoru, przylegającą do kościoła.** Biskupi Pruchniewski, Rostworowski i Feldman usadowili się w zabudowaniach klasztornych, zapisanych w hipotece na imię bisk. Pruchniewskiego. Jeden z biskupów, będący jednocześnie lekarzem, dr. Kopystyński, jakkolwiek był inspiratorem rozłamu, mieszka i urzęduje w części klasztoru, zajętej przez Kowalskiego.

Dalszem następstwem rozłamu jest **rozdrobnienie wpływów, osiąganych dotąd przez klasztor.** Dochody z fabryki wody sodowej, z pracowni hafciarskiej, dobrze prosperującej i bogato wyposażonej, jak wreszcie i dochody z mleczarń, rozrzuconych w paru punktach miasta, przejęli „opozycjoniści". W Płocku kursują pogłoski, że Kowalski utrzymuje się obecnie tylko z własnych oszczędności. — **Wszystkie kosztowne przedmioty, wedle tych pogłosek, wywiezione zostały do różnych miejscowości i bądź ukryte u ludzi zaufanych, bądź zdeponowane na nazwisko Kowalskiego.**

Rozłam, jaki nastąpił w Płocku, nie pozostał bez wpływu na ośrodki ruchu marjawickiego w różnych okolicach kraju.

Marjawici podzielili się obecnie na dwa obozy: **za Kowalskim i za Feldmanem.**

W niektórych miejscowościach zdarzyły się charakterystyczne wypadki— proboszcz opowiedział się po jednej stronie, wierni — po przeciwnej. Zdarzyło się to m. in. **w Gąbinie, pod Płockiem, gdzie parafjanie pozostali wierni Kowalskiemu, zaś proboszcz opowiedział się za wyborem Feldmana.** Rezultat był taki, że proboszcz, w obawie przed atakami parafjan, opuścił swoją placówkę i schronił się wśród opozycjonistów.

Na tle rozłamu doszło do awantur, a nawet bójek w szeregu miejscowości, mianowicie **w Zgierzu, w Pepłowie i w Łowiczu.**

Zaznaczyć należy, iż gmina marjawicka w Łodzi wraz z księżmi opowiedziała się za wyborem, orzeczonym przez niedawno zwołany synod. Tylko nieliczne jednostki wśród parafjan pozostały wierne dotychczasowemu arcybiskupowi.

W Zgierzu — po odseparowaniu się ks. Pągowskiego, co miało miejsce już przed kilku laty, stworzona została kaplica, którą Kowalski kazał ostatnio zamknąć. Kaplica ta została w rzeczywistości zamknięta przez delegatów, upoważnionych przez Kowalskiego, ale już w dwa dni później została otwarta, na polecenie bisk. Feldmana. **Malkontenci, opowiadający się nadal za Kowalskim, skupiają się przy zakonnicy, delegowanej z Płocka przez Kowalskiego i celebrującej nabożeństwa w mieszkaniu prywatnem.**

Jak informują z sekretarjatu łódzkiej parafji marjawickiej — **spośród księży tylko jeden duchowny parafji łowickiej opowiedział się za Kowalskim, wszyscy inni uznali zwierzchnictwo Feldmana.**

Polscy narodowi socjaliści

Nowa próba zaszczepienia hitleryzmu w Polsce

W Warszawie ukazało się czasopismo „Narodowy socjalista", które ma być pono, jak brzmi napis pod nagłówkiem, centralnym organem partji narodowych socjalistów w Polsce. —

Charakterystycznym szczegółem jest symboliczny znaczek partji, umieszczony przy nagłówku pisma: składa się on *z godła bolszewickiego*, (skrzyżowanych sierpa i młota), w które wpleciony jest *„mieczyk Chrobrego"*.

Jest to wymowne i pouczające!

Czołowym publicystą tego organu jest słynny A. Dębiec, ongi członek zarządu N. P. R.-lewicy, który już przed pięciu laty propagował przekształcenie się tego ugrupowania na partję narodowych socjalistów.

Pismo podaje, iż przed miesiącem odbyła się w Warszawie konferencja porozumiewawcza centralnych władz Narodowego Stronnictwa Pracy i partji narodowych socjalistów. Do porozumienia i połączenia nie doszło, ale, jak twierdzi „Narodowy socjalista", powołano stałą komisję, której zadaniem ma być skonsolidowanie „narodowo - społecznego obozu pracy" w Polsce.

Mieliśmy już kilka prób tworzenia w Polsce grup narodowych socjalistów. Wszystkie dotąd skończyły się fiaskiem. Ano zobaczymy, co wyjdzie z tego stworu...

Konferencja kolejowa w Łodzi

w sprawie nowego rozkładu jazdy

Rokrocznie odbywa się w Łodzi konferencja kolejowa, w której biorą zazwyczaj udział przedstawiciele izby przemysłowo - handlowej, starostwa grodzkiego, władz wojskowych, izby rzemieślniczej, zarządu miejskiego, prasy i t. d. Konferencja ta ma na celu omówienie tych wszystkich zmian i poprawek, jakie zamierzają władze kolejowe wprowadzić do rozkładów jazdy.

Dotychczas, niestety, działo się w ten sposób, iż Łódź była zaskakiwana decyzjami Warszawy. Konferencje odbywały się w końcu marca, t. j. wówczas, gdy nowy rozkład kolejowy był już gotów i zebrani na konferencji mogli tylko przyjąć do wiadomości zmiany, jakie zostały dokonane i wyrazić żal, że spóźnili się ze swymi wnioskami.

Ale oto w roku bieżącym zajdzie zasadnicza zmiana. Konferencja kolejowa w Łodzi wyznaczona została na dzień 15 lutego. Na konferencji tej przedstawiciele kolejnictwa zapoznają nas już nie ze sprawami przesądzonemi lecz z projektami, które każdej chwili można zmienić w myśl życzeń ludności naszego miasta.

Jak nas informują, **konferencja ta będzie miała na celu przedyskutowanie projektu rozkładu jazdy pociągów, który obowiązywać będzie od 15 maja br. i dlatego obecność wszystkich, którzy mogą coś pozytywnego wnieść do tego projektu, jest bardzo pożądana.**

Konferencja odbędzie się w piątek, 15 bm. o godz. 11 rano w sali posiedzeń oddziału ruchowo - handlowego, w gmachu dworca Łódź - Fabryczna. (i)

Odezwa przeciw narodowcom

Co obiecywali przed wyborami, a co czynią w radzie

Donosiliśmy już o akcji wszczętej przez robotników sezonowych w Łodzi, a wymierzonej przeciwko Stronnictwu Narodowemu.

W związku z tem cztery organizacje zawodowe robotników sezonowych: ZZZ., „Praca", chrześcijańskie zjednoczenie zawodowe i ZZP. wydały odezwę, która w niedzielę i wczoraj kolportowana była w Łodzi.

W odezwie tej wspomniane organizacje przypominają robotnikom łódzkim obietnice wyborcze Stronnictwa Narodowego.

„My — pisali i mówili wówczas narodowcy — przedstawiciele klasy robotniczej zorganizujemy pracę dla bezrobotnych, my uruchomimy pokryte pleśnią warsztaty, my obniżymy „zubożałym i podupadłym" kamienicznikom i przemysłowcom podatki, my... my..."

A obecnie, gdy Stronnictwo Narodowe znalazło się w większości w radzie miejskiej, jego przedstawiciele twierdzą, że **„należy zlikwidować miejskie warsztaty mechaniczne, należy zamknąć Teatr Miejski, Wolną Wszechnicę, oberwać zarobki urzędnikom i niższym funkcjonarjuszom miejskim, a czego już dokonali — odmówili zarządowi miejskiemu kredytów na kupno materjałów budowlanych dla celów kanalizacyjnych przez co opóźnione zostaną roboty sezonowe i ucierpi 4000 robotników."**

W zakończeniu swej odezwy cztery organizacje robotników sezonowych wzywają ogół robotniczy do akcji obronnej przeciw zamachom narodowców.

Wo'na żółtych na Wschodzie

Niema mandżurów, są chińczycy.—Cesarz Mandżurji jest autentycznym chińczykiem. Japończycy są przesiąknięci kulturą chińską i wszystko, co posiadają wzięli od chińczyków

Historyczna data w dziejach Chin

Dzień 12 b. m. jest dniem niezwykłej wagi w dziejach Chin. Dnia tego po 268 latach panowania **przestała istnieć dynastja mandżurska Tsing**, a ustępujący, cesarz proklamował Republikę. Data ta jest dzisiaj tem bardziej aktualna, że obecny pierwszy cesarz Mandżurji, **Kang Teh** (Pu I), jest tym samym, który jako **ostatni cesarz Chin, Hsüan Tung, abdykował na rzecz Republiki Chińskiej w r. 1912.** W związku więc z datą, która do niedawna jeszcze była chińskiem świętem narodowem (obecnie obchodzi się święto proklamowania Republiki 10 października, tego dnia bowiem w r. 1911 rozpoczął się ruch, zmierzający do obalenia dynastji Mandżurów), zwrócił się przedstawiciel P.A.P. do posła chińskiego w Warszawie z prośbą o garść informacyj na temat obecnej polityki Chin.

Nadzwyczajny poseł i minister pełnomocny Republiki Chińskiej w Polsce, **p. Chang Hsin-hai**, jest doktorem „ès lettres“; urodzony w Szanghaju, rozpoczął studja w Pekinie, kontynuował je na uniwersytecie w Harvard, najstarszym zakładzie naukowym w U. S. A., który odgrywa w Ameryce tę samą rolę co Oxford i Cambridge w Anglji. Po ukończeniu studjów uniwersyteckich p. dr. Chang **został powołany wraz z małżonką na katedrę literatury angielskiej w Chinach.** Obecnie zajmowane przezeń stanowisko posła jest drugiem skolei po Lizbonie w karjerze dyplomatycznej p. dr. Czang'a.

W słowach p. posła **przebija nietylko** wielka i błyskotliwa inteligencja, wykształcenie europejskie, wyczuwa się w nim ponadto **wielowiekową rasową kulturę chińską.** Przez cały czas naszej rozmowy z ust p. ministra nie schodzi uśmiech, nawet w momencie, gdy mówimy o tak drażliwej kwestji, jak stosunki chińsko-japońskie.

Nawiązując swe uwagi do daty 12-go lutego, p. dr. Chang rzuca kilka zdań na temat kwestji mandżurskiej:

— **Cesarz, który abdykował przed 23 laty, jest dzisiaj cesarzem Mandżurji. Choć pochodzi z rodu Mandżurów jest przecież Chińczykiem, studjował te same księgi, posiada te same idee, co Chińczycy.** Już jego przodkowie, którzy przyszli do Chin jako obcy zdobywcy, stali się Chińczykami, zatraciwszy wszystkie cechy mandżurskie. **Mandżurowie nie są Mandżurami, nawet nie mają dzisiaj własnego języka,** 95 proc. ludności Mandżurji to **najprawdziwsi Chińczycy.** I nie „Mandżurowie“, a Japończycy rzucili w świat hasło mandżurskiej Mandżurji, tej, która od tylu wieków była **integralną częścią Chin i stała się chińska, podobnie jak Wilno stało się polskie...**

— Czy Chiny interesują się Polską?

— Chińczycy żywią jak największą i najserdeczniejszą sympatję dla narodu polskiego. **Wszyscy interesują się tem, co się dzieje w Polsce.** Oddawna już Chiny okazywały głębokie zrozumienie dla spraw narodu polskiego. Przecież cesarz chiński, sławny Khien Lung (panował od r. 1736 — 1796, doprowadziwszy Chiny do szczytu potęgi politycznej i kulturalnej), wielki przodek dzisiejszego władcy Mandżurji, **skierował do Katarzyny II gorący protest przeciwko rozbiorowi Polski. My, Chińczycy, dzisiaj obywatele Republiki, pragniemy również Polski silnej i chcemy, by nasze stosunki z nią były oparte na wzajemnej przyjaźni i zrozumieniu.**

— Co Wasza Ekscelencja myśli o projektowanej ugodzie Chin z Japonją?

— **Jesteśmy prawie tą samą rasą co Japończycy. Japończycy dostali od nas naszą kulturę, naszych uczonych, naszych kapłanów buddyjskich, nasze pismo, naszą sztukę, naszą muzykę, jednem słowem podstawą ich kultury są Chiny. W pewnych dziedzinach, jak np. w muzyce, są bardziej chińscy od nas. Szkoda tylko, że wzamian za to wszystko wysyłają do nas... swych żołnierzy! Wcześniej czy później muszą jednak zrozumieć, że nie jest to właściwa polityka wobec Chin. W ciągu ostatnich 40 lat nie było widać z ich strony żadnego wysiłku, żadnego zamiaru nawiązania przyjaźni z Chinami Jest to polityka nie sprawiedliwa i krzywdząca!...**

— Czy jednak istnieje możliwość przyjaznego współżycia z Japonją, o którem marzył wielki Chińczyk Sun Jat-sen?

— **Chiny są krajem największej chyba tolerancji na świecie.** Gotowi jesteśmy wybaczyć Japonji wszystkie krzywdy, jakie nam wyrządziła, o ile wykaże szczere chęci nawiązania przyjaznych stosunków z nami. Ostatnie 40 lat agresji japońskiej są jedną z najbardziej bolesnych stron w historji Chin.

— A jak się przedstawiają stosunki z innemi państwami?

— **My, Chińczycy, nie uznajemy rasowych różnic.** Pragniemy przyjaźni i współpracy pokojowej ze wszystkiemi narodami. Najlepszym tego dowodem jest udział prawie wszystkich państw zachodnich w dziele modernizacji Chin, jak w budowie szos samochodowych, dróg kolejowych, okrętów, samolotów i t. p. **Wśród inżynierów cudzoziemców nie brak również Polaków.** Pragniemy nawiązać jak najbliższe stosunki handlowe z całym światem, oparte na wzajemności wymiany towarowej.

— Czy wojska komunistyczne są istotnie niebezpieczne dla istnienia rządu republikańskiego?

— **Rząd centralny jest dzisiaj silniejszy, niż przed pół wiekiem. Komunizm chiński wyrósł na gruncie głodu, klęski powodzi i suszy, jest kwestją chleba, a nie idei.** Lud zbiedniał, gdyż ceny sztucznie podbito w górę, dolar stracił swą dawniejszą siłę nabywczą. Obecnie komunizm traci na siłach dzięki akcji nietylko armji narodowej, ale i rządu marsz. Czang-Kaiszeka, który organizuje wszędzie, zwłaszcza na wsi, doraźną pomoc dla biednej ludności. Wszystko wskazuje na to — kończy swe uwagi p. poseł — że idziemy ku poprawie stosunków.

Dwie większe kradzieże

w składzie przędzy oraz w składzie obuwia

Wczoraj rano władze śledcze zaalarmowane zostały meldunkiem o zuchwałem włamaniu do fabryki i składu fabrycznego firmy F. Rozengarten i A. Churgin, mieszczącego się przy ul. Cegielnianej 40.

Fabryka mieści się na trzeciem piętrze w prawej oficynie w budynku fabrycznym przy ul. Cegielnianej. Do lokalu prowadzą troje drzwi. U wszystkich drzwi są mocne zamki i zabezpieczenia uniemożliwiające — zdawałoby się — włamanie.

Kradzież została spostrzeżona w wczesnych godzinach rannych, gdy kierownik fabryki przybył na miejsce. — Pierwsze drzwi były otwarte i nie nosiły najmniejszych nawet śladów forsowania zamków. Złodzieje, najwidoczniej doświadczeni fachowcy, otworzyli je wytrychami. Następne jednak drzwi były całkowicie wyważone, a trzecie — wyrwane wraz z futrynami.

Łupem złodziei, jak stwierdziły ostateczne obliczenia, padło 120 kilogramów przędzy jedwabnej i wełnianej, łącznej wartości około 2 tysięcy zł.

Złodzieje w niewyjaśniony dotąd sposób, najpewniej już po otwarciu bramy, zdołali ujść z dużym i ciężkim łupem przez nikogo niezaniepokojeni.

★

Druga poważniejsza kradzież wydarzyła się również w ciągu nocy wczorajszej przy ul. Mielczarskiego 33, gdzie do składu obuwia Abrama Rotmana, przez wyłamanie zamków, dostali się nieujawnieni dotąd sprawcy i wynieśli 88 par półbucików, 8 skórek giemzowych czarnych i 8 bronzowych i uszli z łupem. Strata wynosi około 1500 zł.

W obu wypadkach władze prowadzą dochodzenie.

Z workiem na głowie—pod tramwaj

Niezwykły zamach samobójczy w Rudzie Pabjanickiej

Wczoraj w godzinach rannych w Rudzie Pabjanickiej przy zbiegu ul. Staszica i Dąbrowskiego w niezwykłych okolicznościach usiłował odebrać sobie życie 22-letni Stanisław Sukiennik.

Obok toru tramwajowego zmierzał w kierunku Rzgowa człowiek, okryty przez głowę workiem. Motorniczy zwrócił na niego uwagę i odniósł wrażenie, że ów przechodzień w ten sposób chroni się przed mrozem. Tramwaj, zmierzający ku Łodzi, szedł w dość szybkiem tempie, gdy **nagle człowiek w worku na głowie skoczył na tor i rzucił się na szyny.**

Motorniczy zdołał wóz zahamować niemal w ostatniej chwili. Deska ochronna owadziła już niezwykłego desperata, który dostał się pod nią, zatrzymując się tuż pod samemi kołami.

Pogotowie techniczne wydobyło spod wozu, ale nie spod kół, nieprzytomnego samobójcę. Był nim Sukiennik, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Granitowej 27. **Denat uległ zgnieceniu klatki piersiowej i złamaniu kilku żeber oraz innym obrażeniom powierzchownym.**

Rannego opatrzył lekarz pogotowia i skierował go do szpitala św. Józefa w Łodzi.

Najpewniej powodem tego zamachu samobójczego, w toku którego desperat zasłonił sobie oczy przed widmem śmierci — była nędza. (g)

Nasz reporter zanotował..

Dwoma ciosami noża w pierś usiłował sobie wczoraj pod nieobecność w domu najbliższych — odebrać życie 22-letni bezrobotny Stanisław Wasilewski. Desperata znalazła matka w kałuży krwi i zaalarmowała pogotowie. Stan denata jest ciężki.

***

Do urzędu śledczego wpłynął wczoraj meldunek o strasznym wypadku na torze kolejowym na stacji Czastary. Franciszek Bogdaszewski, kolejarz, wyszedł na stację po wrzącą wodę. Pociąg już ruszył, gdy Bogdaszewski wypadł z pomieszczenia stacyjnego i wskoczył na stopnie wagonu. Skok był fatalny. Nieszczęśliwy kolejarzześlizgnął się ze stopnia i wpadł pod koła, które go formalnie przepołowiły. Zmasakrowane zwłoki zostały umieszczone w kostnicy.

***

Teodor Szwabe ze wsi Sikawa pod Łodzią, został podczas zabawy ciężko pokłuty nożami. Uczestnicy zabawy niedzielnej zostali zatrzymani, a poszkodowany — ulokowany w szpitalu.

***

Na ul. Sienkiewicza potrącony został przez samochód 55-letni Symcha Kotłowicz, zamieszkały przy ul. Kolejowej 13. Lekarz skierował Kotłowicza do szpitala, stwierdziwszy złamanie ręki i ciężkie obrażenia zewnętrzne.

***

Na Placu Reymonta zasłabł z głodu i wycieńczenia 40-letni bezrobotny Andrzej Sałata, któremu lekarz pogotowia udzielił pierwszej pomocy, kierując go do szpitala zapasowego,

***

Z mieszkania przy ul. Południowej 20 nieznani sprawcy skradli na szkodę Luby Lemberger, zamieszkałej przy ul. Lipowej 1, futro karakułowe wartości 1000 zł.

Z mieszkania Reginy Rozen przy ul. Piłsudskiego 15 skradziono dwa futra damskie łącznej wartości 800 zł.

Do mieszkania Szlamy Miodowicza przy ulicy Południowej 26 włamali się nieujawnieni sprawcy i skradli różną garderobę wartości 800 złotych.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, we wtorek, wesoła, pełna humoru i ...tualnej satyry komedja T. Chrzanowskiego „Szlem bez atu“.

W środę stanowiąca w dalszym ciągu ...nący ewenement artystyczny Łodzi kom... przebój Katajewa „Kwiecista droga“. ... na oba te widowiska zniżone: od 40 gr. do ...

W czwartek zakupiona przez Związek ...lecki premjera jednej z najlepszych komedji ...fana Kiedrzyńskiego „Ten i Tamten“ w reżyserji Władysława Czengerego.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE
(Ogrodowa 18).

Dziś we wtorek o godz. 8.15 wiecz. ... ostatni operetka w 3 aktach Gilberta ...rina“, w reżyserji St. Zięciakiewicza.

TEATR „ROZMAITOŚCI“.

Dziś, we wtorek o godz. 9.15 największy ...ces Aleksandra Granacha „Sumienie Świata“. Ceny popularne.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

WTOREK, 12 lutego 1935 r.

6.45—6.48. Pieśń „Kiedy ranne wstają zo...“ 6.48—6.52. Muzyka — płyty. 6.52—7.07. ...nastyka. 7.07—7.15. Muzyka — płyty. ... 7.25. Dziennik poranny. 7.25—7.35. Muzyka — płyty. 7.35—7.40. Chwilka pań domu. ... 7.50. Zapowiedź programu. 7.50—8.00. Ko... reklamowy. 8.00—11.57. Przerwa. 11.57—... Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.05. Wiadomości meteorologiczne. 12.05—12.10. Codzienny Przegląd Prasy Pol... 12.10—12.45 Koncert zespołu Fronta i Fe... 12.45—13.00 Pogadanka astronomiczna dla ... ci. 13.00—13.05 Dziennik południowy. 13.... 13.30 Koncert solistów. W. Pachmann (fort...) i P. Casals (wiolonczela (płyty). 13.30—... Przerwa.

15.30—15.35: Wiadom. o eksporcie polskim.

15.35—15.45: Przegląd giełdowy.

15.45—16.45 Koncert popularny. Wykonawcy: Mała onkiestra P. R. pod dyr. Józefa ...mińskiego i Jerzy Czaplicki — śpiew.

16.45—17.00: Skrzynka P.K.O.

17.00—17.25 Koncert zespołu mandolinistów „Hejnał“ — Tr. ze Lwowa.

17.25—17.35. „Szalbierstwo“ — pogadanka ...łeczno - prawna — wygł. Jadwiga Z...czykówna.

17.35—17.43. Muzyka — płyty.

17.45—18.00 Transmisja z New-Yorku uroczystości otwarcia Wystawy Radjowej.

18.00—18.10. Skrzynka techniczna — kor...dencję bież. i porad techniczn. udzieli ...cjan Ormontowicz.

18.10—18.20. Muzyka — płyty.

18.20—18.25. Repertuar teatrów.

18.25—18.45 Koncert Niny Mańskiej.

18.45—19.00. „Stosunki literackie polsko-...wiańskie“ — szkic literacki — wygł. dr. JózefGołąbek.

19.00—19.20. „To samo a jednak co innego“ (płyty).

19.20—19.30: Pogadanka aktualna.

19.30—19.45. „Trochę humoru“ — przed m...fonem Tadeusz Olsza.

19.45—19.50 Odczytanie programu na dzień następny.

19.50—20.00: Wiadomości sportowe.

20.00—20.15. Feljeton muzyczny.

20.15—20.45. Wieczór literacki. (Transmisja ... Lwowa).

20.45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55—21.00: „Jak pracujemy w Polsce“.

21.00—22.00. Koncert śląski. I-sze wykonanie ... pieśni nagrodzonych na konkursie P. R. Polskiego Radja. Wykonawcy: orkiestra P. R. ... dyr. Józefa Ozimińskiego, Aniela Sz...ska (sopran) i Maurycy Janowski (...) oraz chór Tow. Śpiewaczego „Lutnia“ ... dyr. K. Jurdzińskiego.

22.00—22.15: Koncert reklamowy.

22.15—22.45. Muzyka taneczna.

22.45—23.00. Odczyt p. t. „W 13-ta rocznicę pontyfikatu Papieża Piusa XI“ — wygł. ...tor Fokciński.

23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne ... komunikacji lotniczej.

23.05—23.30. Muzyka lekka w wykonaniu ...mira Szeligi na organach. (Transmisja z ...znania).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

MOSKWA (WCSPS). Wieczór rozrywkowy.
WIEDEŃ. Koncert wieczorny.
KOPENHAGA. Recital fortepianowy.
WROCŁAW. Wesoły wieczór.
BERLIN. Melodje wiedeńskie.
LIPSK. Radjofilm.
KOSZYCE. Koncert symfoniczny.
STOCKHOLM. Koncert radjoork.
OSLO. Muzyka lekka.
BUDAPESZT. Koncert wieczorny.
MEDJOLAN. „Niewolnica arabska“ — ope...retka Silvera.
RZYM. Koncert wieczorny.
BERLIN. Symfonja Bricknera.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy
łódzkiego okręgu włókienniczego.

Komisja odwoławcza zbierze się w środę

Pełny skład komisji łódzkiej.—Podział na sekcje. — Sposób załatwiania spraw.—Kompetencje komisji. — Zainteresowani płatnicy mogą być obecni na posiedzeniu

Dotychczas wpłynęło już kilka tysięcy odwołań

W tygodniu bieżącym rozpoczyna swą działalność komisja odwoławcza do spraw podatkowych przy łódzkiej Izbie Skarbowej.

Definitywnie ustalony skład komisji na m. Łódź jest następujący:

CZŁONKOWIE:

Babiacki Edward, Blumenfeld Wiktor, Dobranc Bertold, Doering Jerzy, Dymkowski Jan, Fiedler Zygmunt, Frankus Ryszard, Glatman Aron, Gliksman Benjamin, Goldlust Samuel, Hauk Ludwik, Herman Stefan, Hertz Jakób, Ignatowicz Gustaw, Jankowski Bolesław, Jaszuński Ignacy, Kamiński Jakób, Kinderman Alfred, Knoch Gustaw, Köhler Stanisław, Kulla Antoni, Lewandowski Andrzej, Majzner Alojzy, Mokrski Leon, Neugebauer Ludwik, Neuman Stanisław, Rolik Józef, Roszak Kazimierz, Ruszczak Jan, Rymkiewicz Władysław, Rozenberg Emanuel, Tomaszewski Antoni, Trawkowski Józef, Wagner Otton, Warszawski Zygmunt, Wolman Szymon.

ZASTĘPCY CZŁONKÓW.

Antczakowski Andrzej, Babad Tadeusz, Biały Jakób, Błaszczyk Jan, Bronowski Mojżesz, Chari Piotr, Chimowicz Abram, Chwat Leon, Degenstein Jakób, Dziwiński Ludwik, Finster Teodor, Fryde Jerzy, Grabowski Władysław, Graliński Kazimierz, Haessler Alfred, Kijawski Ryszard, Kołaczkowski Leon, Kozłowski Aleksander, Kulikowski Władysław, Lando Jakób, Lipiński Adam, Łoziński Bronisław, Mikoła Antoni, Neuman Józef, Pawlicki Konstanty, Piątkowski Józef, Prechner Władysław, Raabe Zygmunt, Rembieliński Robert, Sachs Maurycy, Senderowicz Majer Chil, Thiele Waldemar, Ulmer Wolf, Wajnsztajn Izydor, Walczak Józef, Wyszewiański Dawid.

Przewodniczącym komisji mianowany został inspektor ministerjalny, p. Alfred Bogdaszewski.

PIERWSZE ZEBRANIE KOMISJI ODBĘDZIE SIĘ JUTRO. Poświęcone to będzie przedewszystkiem ukonstytuowaniu się jej oraz podziałowi na sekcje. Zgodnie z postanowieniami „instrukcji podatkowej" komisje tworzone będą **nie według podatków, jak było dotychczas, lecz według kategoryj płatników, a więc zawodów, względnie branż i t. p.**

Komisja łódzka posiadać będzie prawdopodobnie **7 SEKCYJ, Z KTÓRYCH DWIE DLA WŁÓKIENNICTWA.** Przy tworzeniu sekcyj stosowana będzie o ile możności zasada, **aby przynajmniej połowa ich członków reprezentowała tę kategorję płatników,** których odwołania będą przedmiotem **obrad danej sekcji.** Drugą zasadą będzie dobieranie członków w równej liczbie z pośród mianowanych i powołanych.

Po ukonstytuowaniu się sekcyj przystąpią one do swych zasadniczych prac — rozpatrywania odwołań, których dotychczas **ZGŁOSZONO JUŻ KILKA TYSIĘCY. Rozpatrywane one będą w kolejności zgłoszeń.**

Podkreślić należy, iż komisje odwoławcze uzyskały **dość rozległe kompetencje, a przewodniczący ich pełną niezależność od władz skarbowych.** Tak więc **odraczanie rozpatrzenia spraw odwoławczych wniesionych na porządek obrad, przyznane zostało wyłącznie komisji względnie sekcjom, wszystkie zaś wnioski, kierowane na komisję,** winny uzyskać **akceptację przewodniczącego i są referowane w taki sposób, jaki on ustali.**

Wprowadzono również zmiany w szeregu spraw, związanych z działalnością komisyj odwoławczych jak np. **w sprawie zawiadamiania płatników o orzeczeniach komisji.** Kwestję tę uregulowano w ten sposób, że po rozpatrzeniu odwołań przez komisję lub sekcję władze skarbowe **NAJDALEJ W CIĄGU 15 DNI od dnia uchwały mają sporządzić i rozesłać poszczególnym urzędom skarbowym imienne wykazy płatników, których odwołania zostały w całości lub częściowo uwzględnione z poleceniem odpisania w księgach bierczych umorzonych kwot podatku i dodatków.** Natomiast orzeczenia umotywowane mają być doręczane płatnikom najpóźniej w ciągu 3-ch miesięcy od daty decyzji komisji (sekcji) odwoławczej.

Dopuszczono również — jak już o tem donosiliśmy — możność **referowania sprawy odwoławczej w obecności płatnika,** jeżeli wyraził on życzenie złożenia ustnych wyjaśnień na posiedzeniu komisji. O terminie rozpatrywania sprawy zgodnie z przepisami ordynacji zawiadamiani będą jednak tylko płatnicy, którzy wraz z zawiadomieniem o chęci udzielenia ustnych wyjaśnień uiścili opłatę w wysokości pół procent od spornej kwoty podatku (niemniej niż 2 zł. i niewięcej niż 50 zł.).

***

Skład komisji odwoławczej dla powiatów okręgu łódzkiego nie został jeszcze definitywnie ustalony. Ukonstytuowania tej komisji spodziewać się należy również w najbliższych dniach.

Zapasy przędzy maleją

Pierwsze oznaki ożywienia po długotrwałym zastoju

Po dłuższym zastoju, w dniach ostatnich na łódzkim rynku przędzy bawełnianej zanotowano pewne **odprężenie sytuacji, w związku ze zwiększeniem się zapotrzebowania.**

Największym stosunkowo popytem cieszyły się w dniach ostatnich numery 24 pojedyńczy i podwójny oraz 32 pojedyńczy i podwójny, słabiej znacznie natomiast szła przędza trykotażowa. Dzięki wzrostowi zapotrzebowania już od końca stycznia, r.b. **zapasy przędzy nie zwiększają się, a przeciwnie zaczynają się już w poważniejszym stopniu zmniejszać.**

Zdaniem sfer zainteresowanych, najbliższe tygodnie przynieść tutaj powinny dalsze **polepszenie się sytuacji,** zwłaszcza, że do ostatnich dni, pomimo rozpoczęcia się sezonu w produkcji zbyt był wyjątkowy mały.

Warunki pokrycia, w dalszym ciągu traktowane są przez poszczególne przędzalnie zupełnie **indywidualnie,** w zależności od tego, w jakiej sytuacji materjalnej znajdował się w danej chwili zarówno dostawca, jak odbiorca. Zaznaczyć jedynie należy, że **przy pokryciu gotówkowem, odbiorcy otrzymywali niejednokrotnie takie skonto, iż lepiej kalkulowało się kupować za gotówkę, aniżeli za** pokrycie wekslowe, względnie na rachunek otwarty.

Orjentacyjne **ceny przędzy bawełnianej** za 1 kg. w centach amerykańskich, po kursie 8.89, za gatunek wyłącznie prima, kształtowały się w dniach ostatnich następująco: nr. 8 Mule I — 30, nr. 8 Mule II — 27, nr. 10 Mule I—31, nr. 10 Mule II—28, nr. 12, Mule I—32 nr. 12 Mule II—29, nr. 16 Mule — 34, nr. 20 pojedyńczy — 35, nr. 24 pojedyńczy — 37, nr. 26 pojedyńczy — 39, nr. 32 pojedyńczy — 43, nr. 32 podwójny — 48,5 nr. 20 podwójny — 39, nr. 24 podwójny — 41, nr. 40 podwójny z bawełny egipskiej — 58, nr. 32 podwójny Melange na szpulkach — 66,5 nr. 16 Melange — 47.5.

Przędza trykotażowa: nr. 20 z bawełny amerykańskiej — 36,5 nr. 20 z bawełny egipskiej 38,5, nr. 24 z bawełny amerykańskiej — 37,5, z bawełny egipskiej 40,5, nr. 32 z bawełny amerykańskiej— 43, nr. 32 z bawełny egipskiej — 46,5, nr. 20 „Jaspe" na szpulkach — 44.

Normy średniego obrotu

dla wymiaru podatku przemysłowego

Jak donosiliśmy min. skarbu pragnąc urealnić podstawy wymiaru podatku przemysłowego dla płatników, nieprowadzących ksiąg i niepodlegających podatkowi ryczałtowemu, przewiduje **stosowanie t. zw. norm,** które stanowiłyby inowację w dotychczasowym systemie opodatkowania owych przedsiębiorstw. Dla uniknięcia wszelkich nieporozumień zaznaczyć należy, iż dotychczas **sposób ustalania podstaw wymiaru na zasadzie owych norm mimo wydania „Instrukcji podatkowej" nie jest jeszcze** zdecydowany, gdyż par. 261 Instytucji zapowiada, iż w tej sprawie wydane będą dopiero specjalne przepisy. Poza tem min. skarbu zawiadomiło ostatnio Związek Izb Przemysłowo - Handlowych, iż przygotowany w tej mierze projekt rozporządzenia zostanie w czasie późniejszym przesłany Związkowi Izb celem wypowiedzenia się na ten temat.

W związku z powyższem Izba Łódzka przystąpiła do zbierania **opinji w tej kwestji przedstawicieli łódzkich sfer gospodarczych.**

Łódzkie listy zastawne

nieco mocniejsze

Notowania walut w obrotach prywatnych na rynku łódzkim kształtowały się […]dnie w granicach notowań z końcem ub. tygodnia. Dolary oddawano po 5.30, płacono po *5.28, funty przy nieco słabszej tendencji* — 26.00 w sprzedaży i 25.90 w kupnie, marka 2.05 i 2.04, dolar złoty 8.90 i 8.88.

Bank Polski również nie zmienił ceny dolara, płacąc 5.28, 5.29 i 5.31, kurs funta natomiast obniżył o 4 punkty do 25.81.

Na rynku papierów poż. stabilizacyjną notowano po *72.75* w sprzedaży i 72.50 w kupnie, dolarówkę po 55.00 i 54.00, poż. budowlaną po 47.00 i 46.50. 5 proc. *L. Z. m. Łodzi z r. 1933 były nieco mocniejsze;* żądano za nie *54,25,* płacono 54.00.

Dalszy spadek handlu światowego

Z państw o walucie złotej tylko Polska zwiększyła eksport

Według tymczasowych obliczeń ogólny **obrót handlu światowego spadł w r. 1934 znowu o ca. 4 proc.,** czyli osiągnął rekordowo niski poziom. Jest to tem dziwniejsze, że **produkcja,** zwłaszcza przemysłowa, w wielu krajach w r. 1934 dość znacznie wzrosła.

Spadek obrotów handlu zagranicznego zaznaczył się przedewszystkiem w **krajach Bloku Złotego.** Eksport Francji obniżył się z 18.5 miljardów franków w r. 1933 do 17.8 miljardów w r. 1934, Włoch z 6 na 5.2 miljard. lirów, Szwajcarji z 850 na 840 milj. franków szwajcarskich. Natomiast **eksport angielski wzrósł z 368 na 396 milj. funtów szterlingów, a japoński z 1.8 na 2.1 miljarda jen.** Dość znaczną poprawę eksportu wykazały również inne **kraje o zdeprecjonowanej walucie,** a z państw o walucie stabilizowanej — **Polska.**

16 miljonów nadwyżki

w bilansie handlowym za styczeń

(B) Bilans handlowy za miesiąc styczeń r. b. przedstawia się jak następuje: Przywieziono towarów wartości złotych 61.238.000.—, wywieziono zaś za zł. 78.291.000.—, **saldo dodatnie zatem wynosi w styczniu zł. 16.353.000.—.** W porównaniu z miesiącem grudniem wywóz zmniejszył się o zł. 3.891.000 zł., również zmniejszył się przywóz o zł. 4.228.000.—.

Czy Hiszpania przystąpi

do bloku sterlingowego?

Jak wiadomo, od pewnego czasu krążyły pogłoski, jakoby *peseta hiszpańska miała być w ten czy inny sposób związana z funtem.* W związku z tem hiszpański minister finansów *zdementował te pogłoski,* zaznaczając wszakże, że jego współpracownicy studjują problemy wpływów politycznych i finansowych zagranicy na pesetę. W odpowiednim momencie *waluta hiszpańska zajmie stanowisko, które najbardziej będzie odpowiadało interesom gospodarczym i finansowym kraju.*

Terminy płatności

podatków od obrotu i od nieruchomości

Według nowej ordynacji podatkowej płatność IV kwartalnej zaliczki na podatek od obrotu za rok 1934 przypada w okresie do dnia 15. 2. 1935 r., a płatność IV raty podatku od nieruchomości za rok 1934 — w okresie do dnia 31. 1. 1935 r. W drodze wyjątku jednak w roku bieżącym utrzymane zostały w mocy inne terminy płatności, mianowicie te, które podane zostały płatnikom do wiadomości w doręczonych im nakazach płatniczych. A zatem IV kwartalna zaliczka na podatek od obrotu za rok 1934 winna być wpłacona do dnia 15. 3. rb., a 4 rata podatku od nieruchomości za rok 1934 — do dnia 28. 2. r.b.

Rokowania o dostawę

wagonów dla Jugosławji

(B) Dwie największe w Polsce wytwórnie wagonów prowadzą obecnie rozmowy z zarządem kolei jugosłowiańskich w sprawie dostawy wagonów osobowych. Tranzakcja ta w razie jej zawarcia będzie jedną z większych, jakie przeprowadziły dotąd nasze fabryki wagonów.

Wedle informacyj, zasięgniętych w sferach przemysłowych, dostawa wagonów polskich dla Jugosławji ma mieć charakter kompensacyjny. W razie uzyskania tej dostawy nastąpiłoby sprowadzenie z Jugosławji szeregu artykułów produkcji jugosłowiańskiej.

Te same wytwórnie prowadzą obecnie rozmowę z zarządem miejskim Sofji celem dostarczenia stolicy Bułgarji większej ilości wagonów tramwajowych.

Turcja nie godzi się

na import włókienniczy z Anglji

Rokowania gospodarcze prowadzone od 2 tygodni w Angorze z delegacją angielską zostały nagle przerwane. Delegacja turecka oświadczyła, że z dniem 15 lutego zamierza zanulować kontyngenty importowe na angielskie towary bawełniane i wełniane, gdyż obecny ich stan pozostaje w sprzeczności z dążeniami Turcji do samowystarczalności w dziedzinie włókiennictwa.

Giełda pieniężna

Warszawa, 11 lutego.

Na dzisiejszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz przeważała słabsza, przy obrotach normalnych. Notowano: Berlin 212.60 (—20), Bruksela 123.58 (+4), Amsterdam 357.90 (—10), Gdańsk 172.81 (—13), Medjolan 45.07 (—1), Londyn 25.94 (—2), Nowy Jork-kabel 5.31,38 (—1/2), Madryt 72.45, Paryż 34.93 (—1/2), Praga 22.13, Szwajcarja 171.47 (—1). W obrotach prywatnych: marka niemiecka 203.75, szyling austrjacki 99.10 korona czeska 21.88, frank francuski 34.92, frank szwajcarski 171.35, funt angielski 25.94, liry włoskie 45.25, dolar 5.30,50, rubel złoty 4.55,50, dolar złoty 8.88,75, rubel srebrny 1.59, bilon 0.69. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.29.

AKCJE. Na rynku akcyjnym mocniejsza tendencja przeważała w dziale papierów metalurgicznych. Obrotów większych dokonano akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 98—98.25, Lilpopy 9.65—9.70 (+20), Starachowice 13 (+25), Cukier — bez kuponu za 1933/34 r. — za który płacono 3 złote. Tranzakcja dokonana a nienotowana akcjami Węgla po 13.25—13.50.

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych tendencja była niejednolita. — Większych obrotów dokonano 5 proc. konwersyjną, 3 proc. Warszawy nowemi. Notowano: 3 proc. budowlana 47, 4 proc. dolarowa 54.50, 5 proc. konwersyjna 68.25—68.25 (+25), 6 proc. dolarowa 78.75—78.50 (—25), 7 proc. stabilizacyjna 72.75—72.88—72.63 (—37), odcinki po 500 dolarów 73 (—38), 4 proc. ziemskie 48 (+100), 4 i pół proc. ziemskie 54.75—55.13 (+13), 7 proc ziemskie dolarowe 50.75—50.88 (+13), 5 proc. Warszawy stare 70.88 (+113), 5 proc. Warszawy nowe 62.13—61.62 (—50), drobne odcinki 62.38, 5 proc. Lublina nowe 44.50—44.25 (+25), 5 proc. Łodzi nowe 54. Tranzakcje dokonane, a nienotowane: 4 proc. inwestycyjna zwykła 117.25, 7 proc. śląska 73.25, 7 proc. warszawska dolarowa 72.50—72.63, 6 proc. bony m. Warszawy I emisja 94.50, 3 proc. państwowa renta ziemska odcinki po 1000 złotych 75, odcinki po 100 złotych — 92, 6 proc. obligacje m. Warszawy VIII i IX emisja 66.25, za 8 proc. dillonowską chciano płacić 93.50.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: tranzakcje: dolary — 5.30, poż. budowlana 46.40, poż. inwestycyjna 117.50; dolarówka — sprzedaż 54.50, kupno — 54.25, poż. stabilizacyjna 73.00—72.75, Bank Polski 98.00—97.50, 5 proc. L. Z. m. Łodzi 54.50—54.25. Tendencja mocna.

Łódzki rynek dyskontowy

Słabe obroty przy dobrej wypłacalności

Na prywatnym rynku dyskontowym od dłuższego już czasu panuje dość duży zastój. Tranzakcje dochodzą do skutku względnie rzadko wskutek zarówno braku materjału wekslowego pierwszorzędnego, to znaczy zaopatrzonego w żyra firm, należących do wielkiego przemysłu włókienniczego jak i trudności w dojściu do porozumienia co do wysokości stopy dyskontowej.

Orjentacyjna stopa przy dyskoncie takiego materjału kształtuje się w granicach od 9 do 12 procent w stosunku rocznym, w zależności od sztuki, miejscowości płatności, oraz terminu.

Materjał wekslowy drugorzędny, jednakże również bardzo dobry, zaopatrzony w żyra firm, należących do średniego przemysłu włókienniczego, które dotychczas wywiązywały się ze swych zobowiązań bez zarzutu, realizowano przy stopie procentowej, wahającej się w granicach od 1.25 do 1.75 procent w stosunku miesięcznym. Zaznaczyć jednakże należy, że materjał ten był przez poszczególnych dyskonterów prywatnych realizowany bardzo ostrożnie i na ogół dyskontowano jedynie takie odcinki, na których widniały żyra conajmniej trzech odpowiedzialnych materjalnie firm.

Wreszcie przy dyskoncie materjału wekslowego t. zw. finansowego, wystawionego przez osoby prywatne na zlecenie osób, należących do zawodów wyzwolonych, stosowana była stopa dyskontowa zupełnie indywidualnie, przyczem rozbieżność była tutaj stosowana bardzo znaczna., większość jednak wypadków kształtowała się ona w granicach od 2 do 3, a nawet do 3.25 procent w stosunku miesięcznym. Jakkolwiek materjał ten realizowany był bardzo niechętnie, to jednak obroty takim materjałem były stosunkowo największe, przy dyskoncie bowiem takich weksli, dyskonterzy prywatni zarabiają stosunkowo najwięcej.

Zdaniem tutejszych dyskonterów prywatnych, wypłacalność firm w ostatnich czasach pomimo niepomyślnej koniunktury we wszystkich prawie gałęziach przemysłowych, jest zupełnie dobra.

Zbyt energiczna kobieta

pójdzie na kurację do kozy

Jan Kurowski, zam. przy ul. 28 Pułku S. K. zameldował wczoraj władzom, że Helena Graczyk, zam. przy ul. 11-go Listopada 132 przywłaszczyła sobie jego rzeczy, wartości około 400 zł.

Niepowszednie są okoliczności i tło, jakie doprowadziły do tego meldunku.

Kurowski był sublokatorem Graczykowej. Na tle rozmaitych rozrachunków między innemi również z tytułu komornego — powstały między obojgiem spory. Kurowski był zdania, że nic nie jest winien swej gospodyni. Graczykowa zaś domagała się od niego aż 500 zł.

Kurowski, aby się odseparować od Graczykowej, wyprowadził się od niej na ul. 28 Pułku S. K.

Podczas jego nieobecności przybyła do mieszkania Graczykowa, zabrała bieliznę i odzież na około 400 zł. i ulotniła się. Graczykowa wyjaśniła, że w ten sposób pragnęła zabezpieczyć swe pretensje do Kurowskiego. Władze uważały ten czyn jednak za przywłaszczenie i pociągnęły zbyt energiczną niewiastę do odpowiedzialności karnej.

Co wolno i czego nie wolno

w dziedzinie życia seksualnego z punktu widzenia polskiego prawa karnego. — Zgwałcenie, kazirodztwo, homoseksualizm i sutenerstwo

Sądy bardzo często rozpatrują sprawy o przestępstwo przeciw moralności. Pojęcie przestępstwa przeciw moralności jest jednak bardzo rozciągliwe. To, co w oczach niektórych ludzi uchodzi jeszcze dziś za przestępstwo, już dawno, w myśl nowego polskiego kodeksu karnego, być nim przestało. Z drugiej strony za poważne przestępstwo liczy się czyn, który może wielu ludziom wydać się zgoła niewinnym.

Nierząd z nieletnim lub upośledzonym umysłowo, zgwałcenie, nadużycie zależności, kazirodztwo, nierząd z osobą tej samej płci (homoseksualizm albo miłość lesbijska), ułatwianie cudzego nierządu, sutenerstwo, nakłanianie do zawodowego nierządu, pornografja — oto najczęściej spotykane wypadki.

Przedewszystkiem więc nierząd z osobą tej samej płci. Polski kodeks karny wprowadził rewelacyjną zmianę w tym względzie. Uznał, że homoseksualizm i miłość lesbijska nie mogą być uważane za karalne przestępstwa, o ile tylko osoby te są dorosłe i normalne, wyraziły na to swą zgodę i nie zachodzi wypadek nadużycia stosunku zależności. Jeśli jednak z tego stosunku wypływa chęć korzyści materjalnej czyn ten staje się karalny. Karalne jest nawet samo zaofiarowanie się z chęcią korzyści materjalnych, jak również wykorzystanie stosunku służbowego lub krytycznej sytuacji materjalnej jednej ze stron. W tym wypadku prawo karze bardzo surowo — od 6 miesięcy do 5 lat więzienia.

Nadużycie zależności lub krytycznego położenia przy uprawianiu nierządu jest również poważnie karane. Stosunkiem zależności jest nprz. jeśli chodzi o stosunek starszych osób do młodszych, pozostających pod ich opieką, przełożonych do ich podwładnych itd., wyzyskaniem zaś krytycznego położenia jest korzystanie z ubóstwa danej osoby i skłonienie jej pieniędzmi do poddania się. Kara za to może być wymierzona od 6 miesięcy do 5 lat więzienia.

Zgwałcenie jest przestępstwem przeciw moralności bardzo poważnem. Zgwałcenie zachodzi wtedy, gdy ktoś przemocą, groźbą albo podstępem doprowadza inną osobę do poddania się nierządnemu czynowi. Ściganie następuje na wniosek poszkodowanego, a kara grozi do 10 lat więzienia.

Przestępstwo popełnia również, kto dopuszcza się czynu nierządnego z osobą poniżej 15 lat lub też upośledzoną umysłowo. Nie musi to być nawet właściwy stosunek płciowy — może to być wogóle czyn, mający na celu zaspokojenie popędu płciowego i podniecenie płciowego w zetknięciu z ciałem innej osoby. Oczywiście chodzi tu nie o ścisłe określenie wieku 15 lat, lecz o ogólną orjentację, że osoba ta może być tak młoda. Obojętną jest przytem rzeczą, czy osoba ta dobrowolnie zgodziła się na stosunek. Kara jest w tych wypadkach jednakowa — od 6 miesięcy do 10 lat więzienia.

Kazirodztwo jest również przestępstwem karalnem — jest to spółżycie z krewnym w linji prostej, bratem lub siostrą i t. d. Kara — do 5 lat więzienia.

Osobny dział stanowi ułatwianie cudzego nierządu czyli t. zw. kuplerstwo. Prawo stoi na stanowisku, iż ułatwianie cudzego nierządu jest samo przez się bezkarne, ale korzystanie z tego zarobkowo jest karalne. Samo nprz. wynajęcie mieszkania prostytutce, choćby z wiedzą, że w mieszkaniu tem będzie uprawiany nierząd nie jest przestępstwem. Za czynienie tego z chęci zysku grozi więzienie do 5 lat. Jeśli natomiast przestępstwo to dokonane jest wobec własnej żony, dziecka, pasierba, wnuka, osoby oddanej pod dozór i t. d., kara nie może być mniejsza z reguły niż 3 lata więzienia.

Sutenerstwo jest zasadniczo karalne, obojętne czy jest ono jedynem czy głównem źródłem utrzymania czy też osoba wyzyskiwana jest zawodową prostytutką czy nie. Sutenerom grozi kara do 5 lat więzienia.

Za udział w handlu żywym towarem grozi kara do 10 lat więzienia. A za nierząd publiczny lub w obecności nieletniego — areszt od tygodnia do roku.

Wreszcie ostatnim działem przestępstw przeciwko moralności publicznej jest pornografja. Przestępstwo to popełnia, kto rozpowszechnia druki, wizerunki, fotografje lub inne przedmioty mające charakter pornograficzny, lub też przechowuje te przedmioty w celu rozpowszechniania. Kara — areszt od tygodnia do 2 lat. Przy rozstrzyganiu kwestyj, czy dany druk lub wizerunek ma charakter pornograficzny, zwraca się uwagę, czy autorowi chodziło o stworzenie dzieła sztuki, a więc o osiągnięcie efektu artystycznego czy też o wywołanie podniecenia płciowego. Ta różnica ma bardzo ważne znaczenie przy określaniu istoty przestępstwa.

Za ukrywanie obrotów

skazano Szmuszkowicza na 35 tysięcy złotych grzywny

Z Łodzi wpłynęła do sądu najwyższego skarga kasacyjna, dotycząca skazania właściciela przedsiębiorstwa Mowszy Szmuszkowicza za uchybienia podatkowe.

Sz. złożył zeznanie do podatku obrotowego, ustalając wysokość obrotu na 18.000 złotych. Komisja uznała jednak datę za niewiarogodne i wymierzyła podatek od kwoty 45.000 złotych. Jednocześnie zarządzono rewizję w prywatnem mieszkaniu buchaltera firmy, znajdując ukryte księgi. Nazajutrz, zanim urząd skarbowy zdołał rozpatrzeć się w stanie interesów Sz., złożył on nowe zeznanie podatkowe, ustalające dobrowolnie obrót na 95.000 zł.

Na tem się nie skończyło, gdyż Sz-owi wytoczono proces o matactwo podatkowe i skazany został na 35.000 zł. grzywny.

Narciarz zmarł w Górach Ponarskich

Tajemnicza ofiara sportu zimowego

Wilno, 11 lutego.

Wczoraj wieczorem, na Górach Ponarskich, niedaleko toru kolejowego, znaleziony został przez przejeżdżających wieśniaków nawpół zamarznięty mężczyzna z nartami na nogach, zdradzający słabe oznaki życia.

Wieśniacy przez dłuższy czas starali się ratować nieszczęśliwego śniegiem, a gdy zbliżył się pociąg, zdążający do Wilna, wniesiono nieznanego narciarza do pociągu i przywieziono do Wilna, gdzie umieszczono go w szpitalu miejskim.

Jak się okazało, jest to 32-letni mieszkaniec gminy rudziskiej, Witold Kiedrys.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo - towarowej notowano: żyto 13.75—14.00, pszenica 17.50—18.00, jęczmień przemiałowy 15.50—16.00, jęczmień browarowy 16.50—19.50, owies zbierany 13.50—14.00, mąka żytnia I. — 21.00—22.00, mąka żytnia II — 22.00—23.00, mąka pszenna 27.00—29.00, otręby żytnie 8.00—8.25, otręby pszenne 8.75—9.00, otręby pszenne grube 9.00—9.25, groch Victorja 38.00—43.00, groch polny 23.00—25.00, wyka 27.00—28.00, peluszka 29.00—30.00, koniczyna czerwona 100.00—130.00, koniczyna biała 70.00—100.00, rzepak 39.00—41.00, makuch lniany 15.00—15.50, makuch rzepakowy 12.50—13.50, ziemniaki 2.75—3.25, śrut Soya 20.00—20.50.

SPORT

Drugie zawody narciarskie organizuje Okręgowy Urząd W. F.

Zachęcony powodzeniem pierwszych zawodów narciarskich w Łodzi, w których startowało blisko 200 zawodników, Okręgowy Urząd WF organizuje ponownie zawody narciarskie w Łagiewnikach w niedzielę 24 bm.

Zawody te odbędą się o odznakę narciarską za sprawność, przyczem m. in. przewidziane są biegi na 4, 8 i 13 klm.

*

W biegu narciarskim na 9 klm. dla juniorów odbytym ubiegłej niedzieli na terenach łagiewnickich klasyfikacja w konkurencji indywidualnej przedstawia się następująco: 1) Szuwalski (gimn. Kopernika), 2) Kwapiszewski (gimn. Kopernika), 3) Jan Loewenstein (Zgr. Kupców), 4) Aleksander Loewenstein (Zgr. Kupców). Startowało ogółem 19 zawodników.

Reprezentacja Polski na mecz koszykówki z Estonją

Został już ustalony ostateczny skład reprezentacji Polski na mecz międzypaństwowy w koszykówkę męską z Estonją.

Do reprezentacji tej z Łodzi wyznaczony został tylko jeden zawodnik, a mianowicie Owczarek (IKP).

Skład reprezentacji przedstawia się następująco: Łój, Kasprzak II, Różycki (Poznań), Zgliński, Gregołajtis (Polonia, W-wa), Stok, Szostak (YMCA Kraków), Czajczyk (Cracovia), Owczarek (IKP, Łódź), Kowalski (AZS — Warszawa).

Poza tem na własny koszt jedzie ... (YMCA, Kraków).

Wyjazd drużyny polskiej do Tallina nastąpi w środę wieczorem, zaś mecz Polska — Estonja zostanie rozegrany w sobotę, 16 bm.

Po meczu z Estonją drużyna polska rozegra szereg meczów p. n. Warszawy ... Krakowa w Estonji i Łotwie. — Powrót do kraju nastąpi dnia 23 bm.

Propagandowe zawody w piłkę siatkową

W celu zwiększenia zainteresowania grami sportowemi w Łodzi zarząd Ł. O. Z. G. S. — organizuje zawody w siatkówkę żeńską i męską o puhary ufundowane przez Związek.

W zawodach tych będą mogły brać udział drużyny wszystkich klas. przyczem termin rozpoczęcia wyznaczony zostanie w najbliższym czasie.

Seidel wraca na ring

Znany pięściarz łódzki wagi średniej, Artur Seidel, który od dłuższego już czasu nie występował na ringu, poświęcając się pracy instruktorskiej, rozpoczął systematyczne treningi i wkrótce wystąpi już w meczach Wimy.

Najszczęśliwszy człowiek na świecie

Jest nim—według wszelkich pozorów—Ramon Novarro. — Tajemnica jego powodzenia pono tkwi w... kontrakcie

Ale—czy siedem razy siedem—to 47?

Paryż w lutym.

Wszyscy — czy się kto urodził pod koziorożcem czy pod rakiem, pod baranem czy pod bykiem — **żyjemy dziś pod zdechłym psem.** Każdy się skarży na złe czasy. Każdemu jest źle. A jest jeden **człowiek, któremu jest dobrze,** i o tym właśnie człowieku chcę dziś kilka słów napisać, jako o jednej z osobliwości naszych czasów. Przypuszczam, że opis człowieka szczęśliwego nie powinien być mniej atrakcyjny i sensacyjny, niż opis cielęcia o dwuch głowach czy temu podobnego wynaturzonego dziwoląga, który, jako wybryk natury, przeczy ustalonym pojęciom i stanowi jaskrawy wyjątek na tle monotonnej szarzyzny życia.

Człowiekiem szczęśliwym, o którym chcę pisać, jest **Ramon Novarro.** Nazwisko to nie wymaga żadnych komentarzy, co ogromnie ułatwia mi sytuację. Gdyby tym człowiekiem szczęśliwym był ktoś mniej znany, naprzykład Albert Einstein, należałoby przy jego nazwisku podać szereg danych, określających zawód, wykształcenie, przynależność państwową i t. p. omawianego osobnika. W danym wypadku wystarczy powiedzieć tylko: **Ramon Novarro** i wszyscy **odrazu wiedzą, o kogo chodzi.**

Ramon Novarro jest meksykańczykiem a prawdziwe jego nazwisko brzmi: **Samaniego.** Ramon Novarro jest dzieckiem szczęścia, gdyż jest jedynym na świecie aktorem filmowym, który, zdobywszy sobie olbrzymią sławę i stanowisko trzynaście lat temu filmem „Ben Hur”, **przez trzynaście lat zdołał się utrzymać na niebezpiecznym i śliskim szczycie powodzenia, nie tracąc ani jednego listka z wieńca laurowego, jakim ozdobiła jego skronie kapryśna i zmienna wobec innych artystów filmowych opinja publiczna.**

Podczas, kiedy inne gwiazdy Hollywoodu, po krótkim okresie sukcesów, staczały się w otchłań zapomnienia, ustępując miejsca następnym, szczęśliwy Ramon **lśnił, lśni i długo może będzie lśnił jeszcze na firmamencie kinematografji jako gwiazda pierwszej wielkości.** Najważniejsze w tem jednak jest to, że szczęście Ramona samo garnie mu się w ręce, nie dając mu nawet odczuć, jak bardzo jest niedostępne, trudne do zdobycia i do utrzymania. To też przyjmuje on je, jako coś naturalnego, i bawi się życiem jak zabawką. To źle. Nie, to dobrze. **Djabli wiedzą, czy to źle, czy to dobrze...**

Zobaczymy teraz, jak mieszka i jak żyje **pupilek najgłupszego z bóstw — Fortuny, opierając się na relacjach Jacques'a Catelain.**

Novarro mieszka w Hollywood w ślicznym pałacyku, otoczonym wspaniałym parkiem. Obok pałacyku stoi w parku jeszcze jeden budynek: jest to **prywatny teatr Ramona Novarro,** w którym ten pieszczoch losu urządza dla grona najbliższych przyjaciół **przedstawienia amatorskie,** wykonywane przez jego rodzinę z Ramonem w roli pierwszego amanta, reżysera i dekoratora na czele.

Ramon Novarro jest kawalerem i nigdy dotąd nie był żonaty. Kto wie, czy to nie jest kluczem powodzenia tego ulubieńca kobiet. Każda z nich może mieć jeszcze nadzieję...

Ramon Novarro żyje w otoczeniu swej licznej rodziny, składającej się z **chorującego ostatnio ojca, zażywnej i energicznej mamy oraz z ośmiorga rodzeństwa. Jedna z sióstr Ramona, piękna Carmena jest słynną tancerką.**

Na pierwszy rzut oka wnętrze pałacyku Ramona robi wrażenie klasztorne. Hall wejściowy i długi korytarz, wiodący w głąb mieszkania, przepełnione są pięknemi posągami Madonny i wszystkich możliwych świętych. Każda wnęka jest ukwieconą kapliczką. W ten sposób **rodzina Samaniego przechowuje tradycje swego hiszpańskiego pochodzenia.** Kapłanką tych tradycji jest matka Ramona. Każdy posiłek w tym domu **zaczyna się od zbiorowej modlitwy, a stosunki rodzinne pełne są patrjarchalności, która w danym wypadku nie wyklucza ani serdeczności ani niefrasobliwego humoru.**

Nie wszystkie pokoje pałacyku Ramona mają w sobie nastrój klasztorny. Salony, sypialnie i pracownie są urządzone nawskroś nowocześnie. Króluje w nich beztroski Ramon, który, obok gry filmowej, uprawia mnóstwo innych sztuk. Jest on jednocześnie: **śpiewakiem, kompozytorem, autorem dramatycznym, malarzem, rzeźbiarzem i artystą-ogrodnikiem.** Ponadto Novarro uprawia namiętnie **tenisa, pływanie, bridża, szachy no i swój ukochany teatr amatorski.** Nic dziwnego, że przy tych zajęciach i rozrywkach nie ma on czasu zastanawiać się nad znikomością dóbr doczesnych. Może nawet nie ma czasu na czytanie gazet. Może nie wie nic o tem, że na świecie panuje kryzys.

Ostatnio Ramon Novarro w towarzystwie swej siostry Carmen odbył tryumfalne tournee koncertowe po Ameryce Południowej. Obecnie powrócił do Hollywood, gdzie w tych dniach przystępuje do nakręcania nowego filmu. Zapytany o tajemnicę swego trwałego powodzenia, Ramon wyjaśnia:

„Tajemnicą mego powodzenia jest mój kontrakt z wytwórnią Metro Goldwyn-Mayer, w którym zastrzegłem sobie, że nie nagrywam więcej nad dwa filmy rocznie. Nie wolno naprzykrzać się publiczności. Gdyby mnie widywano zbyt często, już dawno byłoby po mnie.“

Niezwykle proste wyjaśnienie. Może trochę za proste i za mało wyjaśniające. Przypomina mi ono anegdotę, która zamyka w sobie całą filozofję szczęścia, wobec czego doskonale nadaje się na zakończenie tego feljetonu. Pewien jegomość w przeddzień ostatniego dnia ciągnienia loterji zaczął szukać po całem mieście losu Nr. 47. Znalazł i kupił. Nazajutrz na ten los padła główna wygrana. Zapytany, skąd wiedział, że wygrana padnie właśnie na ten los, odpowiedział: **„To bardzo proste. Siedem nocy zrzędu śniła mi się siódemka. Pomyślałem sobie, siedem razy siedem jest czterdzieści... siedem, kupiłem i wygrałem.“**

Żer.

Nagle utracił pamięć

Młody duńczyk dotknięty rzadkim wypadkiem amnezji

Hamburg, 12 lutego. (PAT).

W pobliskiem miasteczku Wedel zjawił się w urzędzie policyjnym młody człowiek, mówiący biegle po duńsku, a źle po niemiecku, **i prosił o zaprowadzenie go do konsula duńskiego. Stwierdzono, że stracił on nagle pamięć i nie potrafi podać swego nazwiska;** wiedział tylko, że ostatniej niedzieli był jeszcze w Kopenhadze i podał drogę, jaką codziennie jeździ w Kopenhadze autobusem.

Konsulat duński w Hamburgu ogłosił personalja swego obywatela przez radjo duńskie i już w kilka godzin potem nadeszła wiadomość od wieśniaka duńskiego z miasta Roskilde, że zapewne chodzi o jego syna. Istotnie, przybyły jeszcze w ciągu nocy do Hamburga ojciec, poznał syna i zabrał go do domu.

W poszukiwaniu zasypanych górników

Dotychczas nie natrafiono na ślad ofiar straszliwej katastrofy

Chorzów, 11 lutego.

Akcja ratunkowa na kopalni Matylda w Lipinach trwa nadal. Kolumna ratunkowa przebiła chodnik na długości 10 metrów **jednak na ślad zasypanych nie natrafiła,** aczkolwiek przedtem obliczono, że zasypani znajdują się w odległości 9 metrów.

Prawdopodobnie podczas katastrofy zostali oni odrzuceni w bok, tak, że obecnie nie można ich znaleźć. W akcji ratunkowej bierze stale udział siedmiu ludzi, którzy **pracują z narażeniem własnego życia.** Robotami kieruje specjalny przedstawiciel okręgowego urzędu górniczego.

Tomaszów Mazowiecki

LUSTRACJA ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH.

Komisja przemysłowa, w składzie kierownika ekspozytury starostwa, p. Ślosarskiego, inspektora pracy Wróblewskiego, inżyniera miejskiego Gąsiorkiewicza i przedstawiciela straży ogniowej, przeprowadzała lustracje tutejszych zakładów przemysłowych.

Komisja badała stan bezpieczeństwa i higjeny pracy.

W wyniku opieczętowano dwa zakłady przemysłowe do czasu usunięcia spostrzeżonych braków.

Lustracje są nadal prowadzone.

Zbadane będą wszystkie zakłady, znajdujące się na terenie Tomaszowa.

KRADZIEŻE.

Joelowi Zawadzkiemu (ul. Szeroka 8) skradziono obrączki i 4 metry materjału.

DOKTÓR
H. SZUMACHER
CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Piotrkowska 56
tel. 148-62.
Od 9—12 rano, 2—4 pp i 7—9 wiecz. w niedziele i święta od 10—1.

DR. MED.
L. BERMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych i seksualnych
CEGIELNIANA 15 Telef. 149-70
przyjm. od 8—11 i od 4—8 w. W niedziele i święta od 9—1 pp.

Dr. HALTRECHT
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
PIOTRKOWSKA 10. TEL. 245-21.
Przyjmuje od g. 8-ej do g. 11 rano, od 1.30 do 2.30 popołudniu i od 5 do 9-ej wiecz. W niedziele i święta od 10 do 1-ej w poł.

Dr. MED.
Wiktor Miller
choroby reumatyczne
przeprowadził się na
ul. Sienkiewicza 40
tel. 146-11
przyjmuje od 4 i pół do 7-ej

Dr. HELLER
CHOROBY SKÓRNE, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE.
Traugutta 8, tel. 179-89
przyjmuje od 8—11 i od 4—8, w niedz. i święta od 11—2 popoł.

DOKTÓR
TREPMAN
specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych.
Zawadzka 6 m. 11 piętro, telef. 234-12
8—12, 2—4, 6—9 wiecz.
W niedziele i święta od 8—1 pp.

LEKARZ - DENTYSTA
B. NUSBAUMOWA
przyjmuje od 10—1 i od 6—8 po poł.
Piotrkowska 51
telef. 121-23

Dr.
W. BALICKA
SIENKIEWICZA 52 (róg Nawrotu)
Nr. tel. 194-03.
Choroby skórne i weneryczne przyjmuje kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8-ej.

Dr. Med. WŁODZIMIERZ
ŻADZIEWICZ
Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtani
Łódź, ul. Piotrkowska 164
tel. 125-26
przyjmuje od 4 do 8 wiecz.

Wypłacalny urzędnik państwowy
POSZUKUJE DWU-POKOJOWEGO MIESZKANIA
z wszelkiemi wygodami (łazienka) w czystym domu, nie wyżej trzeciego piętra. Okolica: Narutowicza, Piramowicza, Pl. Dąbrowskiego.
Dzwonić: Tel. 102-68, prócz niedziel (od 8 do 3 pp.).

Nie wolno czekać aż będzie zapóźno

Pani wierzy w siłę swej młodości i lekkomyślnie używa szkodliwych kosmetyków. Zły puder rozszerza pory skóry i przyspiesza jej więdnięcie. Lecz łatwo może Pani osiągnąć piękny mat skóry nietylko jej nie niszcząc lecz zachowując jej urok świeżości. Niezastąpiony puder ABARID nie zawiera metalicznych domieszek, natomiast jest sporządzony ze sproszkowanych cząstek cebulek lilji białej. Dzięki temu jest idealną odżywką dla skóry do której niedostrzegalnie przylega

PUDER ABARID PERFECTION

„LUNA"

Dziś premjera dla całej Polski

Jeszcze piękniejszego — jeszcze wspanialszego — jeszcze dowcipniejszego — jeszcze melodyjniejszego, **najwyższej klasy filmu austrjackiego w języku niemieckim**

„FRASQUITA"

Muzyka króla wiedeńskiej operetki **Franciszka LEHARA.**
Reżyserja twórcy najpiękniejszych filmów europejskich **Karola Lamacza.**
W roli głównej primadonna Opery Wiedeńskiej, fascynująca urodą i cudownym głosem

JARMILA NOVOTNA

w otoczeniu
Maksa Gülstorffa, Hansa Mosera, Heinza Rühmana H. H. Bollmanna.

Orkiestra: **„Die Wiener Filharmoniker"** pod osobistą batutą **Franciszka Lehara.**
Nadprogram: znakomita kreskówka kolorowa.
Początek seansów: o godz. 4, 6, 8 i 10-ej w., w sob. i niedz. poranki o godz. 12-ej i 2-ej.
Ceny miejsc do godz. 6 min. 30 zniżone.
Passepartout'y (prócz urzęd) i bilety ulgowe nieważne.

HULSTKAMP KONIAKI WODKI LIKIERY

Niniejszym zawiadamiam wierzycieli upadłości firmy „Grossbart, Heyman Spadkobiercy", aby w przeciągu 40 dni od daty niniejszego ogłoszenia, złożyli swoje wierzytelności do kancelarji Sądu Okręgowego w Łodzi, Wydział Handlowy.

Syndyk tymczasowy
(—) ZYGMUNT ŻYŹNIEWSKI.

JEDYNY ZŁOTY MEDAL
z kategorji prezerwatyw otrzymała
„OLLA"
Gum..?
na Międzynarodowej Wystawie Lekarsko-Aptekarskiej w CLUJ (Rumunja)

Matki!
Zapisujcie swe niemowlęta do
„Kropli Mleka"

Dr. BRAUN
powrócił
Spec. chor. skórnych i wenerycznych przyjmuje od 8—1-ej i od 4—8 wiecz.
Cegielniana 4, tel. 216-90

Do akt Nr. Km 1682/34 r.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru XI-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Wólczańskiej nr. 77 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 19 lutego 1935 r. o godz. 13 w Łodzi ul. Gdańska Nr. 12 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości należących do Ruchli Rubin, a mianowicie: różnych mebli; dywanów i żyrandola, oszacowanych na łączną sumę zł. 3410.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 31 stycznia 1935 r.
Komornik:
(—) T. ŁOKUCIEWSKI.

Do akt Nr. Km 282/35 r.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rewiru XI-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Wólczańskiej nr. 77 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 19 lutego 1935 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej 26 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości należących do Fiszla i Szaula Gutfrajndów, a mianowicie: serwet i kołder kolorowych, oszacowanych na łączną sumę zł. 700.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 31 stycznia 1935 r.
Komornik:
(—) T. ŁOKUCIEWSKI.

Zakład Wypoczynkowy „ŚRÓDBOROWIANKA"
w ŚRÓDBOROWIE

uprzejmie zawiadamia o dokonanym gruntownym remoncie gmachu.

Zarząd Zakładu poleca komfortowe pokoje wraz z całodziennem wykwintnem utrzymaniem. Doskonała kuchnia francuska, pozostająca od dnia 1 lutego pod nowem kierownictwem wybitnego gastronoma. Specjalny dział dietetyczny. Lekarz stale w Zakładzie — Elektrolecznictwo. Doborowe towarzystwo. — Piękne tereny narciarskie Telefony: Warszawa, Podmiejska I. „Śródborowianka", Warszawa, Podmiejska II, Otwock 7.

Dr. MED.
S. Kantor
Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH.
PIOTRKOWSKA 90
Telef. 129-45.
Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz. w niedziele i święta od 8—2 po poł.

DR. MED.
L. Liebeskindowa
CHOR. DZIECI
przeprowadziła się na ul.
Zawadzką 22
Telef. 114-39.
Przyjmuje od 3—5 po poł.

MIESZKANIE
3-pokojowe z kuchnią i wszelkiem wygodami (łazienka, służbowy) nie wyżej II piętra, w czystym domu w centrum POSZUKIWANE.
Oferty sub. „H. J." do Adm. Republiki.

Dr. ZYGMUNT
HENRYKOWSKI
Chor. skórne, weneryczne i płciowe przeprowadził się na ul.
Piotrkowską 86 tel. 143-63
przyjmuje od 8—11 i od 6—9 wiecz. w niedz. i święta od 9—1 popoł.

„Czystość"
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, po... Czyszczenie szyb
Piotrkowska 44. telefon 167-45

JĘZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam, gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 183-04, g. 10—12 rano, 3—4 po poł.

Kupno i sprzedaż

SYPIALNIA NOWOCZESNA, złota brzoza w najlepszym stanie, spowodu wyjazdu okazyjnie do sprzedania. Handlarze wykluczeni. Pl. Dąbrowskiego 1, m. 17.

ZAKŁAD FRYZJERSKI wraz z mieszkaniem do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość Przejazd nr. 19, fryzjer.

WÓZKI dziecięce, wyżymaczki po cenach fabrycznych poleca M. ... Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

PIEC amerykański, stale palący, dwa pokoje, okazyjnie do sprzedania. Tel. 154-23.

URZĄDZENIE sklepowe nadające się dla branży papierniczej, poszukuje... Dzwonić tel. 240-55.

POMARAŃCZE Zł. 1.70 klg.
najlepsze, soczyste wysyła ... ilość paczkami żywnościowemi ... zaliczeniem Mieczysław Sz... Gdańsk, Vorst. Graben 43. Porto odbiorca.

Lokale

CENTRUM. Pokój umeblowany, z oddzielnem niekrępującem wejściem do oddania. Piotrkowska 62, front m. 8.

ŁADNY pokój jeden lub dwa, ... dy, telefon do wynajęcia. Andr... m. 8, front.

POKÓJ frontowy, słoneczny ... okienny, umeblowany z wszel... wygodami do wynajęcia. Gdańs... m. 10, I p. od 1—6 pp.

Mieszkanie
frontowe 4—5 pokoi z kuchnią z ... kiemi wygodami w centrum ... nie wyżej II-go piętra
POSZUKIWANE.
Oferty do Republiki pod „C... dom".

DO WYNAJĘCIA przy ul. Piotr... skiej 120 od 1 kwietnia 6-pok... mieszkanie z wygodami, front... Informuje telefon 226-77.

BEZ ODSTĘPNEGO! 2 pokoje z kuchnią z wszelkiemi wygodami zaraz do wynajęcia. Al. 1-go ... nr. 40 u dozorcy.

SKLEP duży, z wystawą do wy... cia natychmiast, ul. Przejazd N... Wiadomość u gospodarza.

3 POKOJE z kuchnią, służbowy pokój, dwa wejścia z wszelkiemi wygodami do wynajęcia od zaraz. ...wadzka 9.

Posady

PRZYJMĘ posadę damy do towarzystwa, sekretarki, wychowawczyni lub lekcje. Republika „Wykształcenie".

POSZUKIWANA wychowawczyni ... kwalifikowana, gospodarna do dziewczynek 5 i 7 lat do Pabjanic. ... Pożądany język francuski. Oferty ... Republiki pod „L. M."

BIEGŁY buchalter - korespondent ... przyjmie prowadzenie ksiąg według obowiązujących przepisów ... załatwienie korespondencji han... polsko-niem.-angielskiej na ... Referencje pierwszorzędne. Pełna ... powiedzialność za pracę. Wynagrodze... nie niewysokie. Kaftal. Południowa ...

Rozmaite

ARTYSTYCZNA pracownia ... rów ręcznych. Wyuczam szy... wania, druty i haftów, praca ... niona kurs 10 zł. Przyjmuje zam... nia, Kaufmanowa, Zgierska 16, I p m. 29.

MAGISTER PRAW, aplikant na ... nowisku, lat 27, z dobrej rodziny poszukuje panny sympatycznej ... sażnej. Zgłoszenia sub. „Praw...

ABRAM MOSZEK NELKEN... Kilińskiego 43, zgubił kwit kau... Elektrowni Nr. 29465 z dn. 24/... 1925, zł. 40.—

ZOSTAŁ zagubiony weksel na ... 100.— z wystawienia Ch. Białe... Łódź, Południowa 32, na zlece... Frankenthala, płatny 22/5 1935 ... Weksel taki unieważniam.

ARNO Z. BUKOWSKI, Bol... nowskiego 93, zgubił zaświadcz... nauki technicz. dentyst., wyciąg ... ksiąg ludności, metrykę urodzenia.

MORYC PEŁTA, Główna 57, ... kwit kaucyjny Elektrowni Łódź... Nr. 41417 z dn. 1.III 1927 r. na ...

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględnione w ciągu ... o ile wniesione będą najpóźniej w pierwszym tygodnia od ukazania się ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z o gr. odp. **Wacław Smólski.** — Redaktor odp. **Wacław Smólski.** Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.